

כל הזבחים פרק א זבחים

ההטאת בכל זמן. וכן. י"ט
 יוסטמי מיר. י"ט. י"ט
 ב. י"ט. ב. י"ט. י"ט
 ג. י"ט. ג. י"ט. י"ט
 ד. י"ט. ד. י"ט. י"ט
 ה. י"ט. ה. י"ט. י"ט
 ו. י"ט. ו. י"ט. י"ט
 ז. י"ט. ז. י"ט. י"ט
 ח. י"ט. ח. י"ט. י"ט
 ט. י"ט. ט. י"ט. י"ט
 י. י"ט. י. י"ט. י"ט

שנויי נוסחאות
 והאשם. בא. דנין
 האשם. ב. יוסב בן
 חוני. כתיב ר' יוסב;
 כתיב יוסב. לשם פסח
 ולשם. כתיב לשום.
 ולשום וכן כסנון לשום
 גבוה. ולשום. לשום
 קדשים קלים ואשם עד
 משנה ד' לשם.

תוספות חדשים
פ"א א בחי"מ ד"ה
 אף האשם כו'
 אהקם לשם לחטאת כו'
 יק"ו הא קיימא לן אין
 יקום למחלה טיפח מני הא
 ואל"ו דרגין ס"ל י"ט יקום
 למחלה דכתיבות דף כ"ב
 טיב איהא דכ"ע ס"ל אין
 יקום למחלה וי"ל דהיא
 כמחנה ד"ד ע"א יק"ו
 חטאת חטאת כג"ל למחלה
 דכ"ב ופד"ק אין ג"ש
 למחלה ומשני דכתיב ודמט
 אוחה לחטאת אוחה לשמה
 כתיבה שלא לשמה
 פסוליה אבל כל הקדשים
 צין לשמה צין שלא לשמה
 כתיב רק י"ט דה"ל
 להגמלא לקדומו הכ"א
 (ממסור"ט ו"ל):

תוספות רע"ק
 בציבור כבדוד. אלא
 דשינוי בעלים. לא שייך
 בקרבן ציבור רבול
 בעלים ולשם נבריה לא
 מסול דבעין חבירו
 דומיא דדורה וכן פ'
 הרמב"ם מ' מ"ו סח"ל
 מ"ט וע"ע.
 במחצית א' ביצה ד"ב
 ב' ד"ה בפירוש' דק"ש
 נמי בפשיטות דק"ש
 אין בו דין שלא לשמו,
 ובמחצית אינו כן: [אות]
 [ו] בהרע"ב ד"ה אף
 האשם. ובתיב בחטאת
 כאשם בחום כמסכתין
 ד"ה ע"א ד"ה מה
 חטאת מחו דלר"א גם
 זכאי שלמו ציבור למחול
 שלא לשמה דאתקיש
 לחטאת דסח"א טעמא
 אינו נאכל אלא לזכרי
 כהונה כדלקמן מ"ה
 מ"ה כ"ט ש"ה ר"ב ש"ב.
 וא"ל ניקוש ג"כ לענין
 שלא לשמה: [אות]
 חום חדשים ביה וכן
 הא קיי"ל אין היקש
 לכתובה. ובחום ד' י'
 ע"ב ד"ה חרי הוא
 אומר הר"ם למילף
 דאשם פסול שלא לשמו
 מנ"ש דעון טון כו' אלא
 היינו מסמיכות סקרא
 דאותה. וקשה לי כו'
 היכי דאף דאין גוש
 לכתובה. מ"מ. בין
 דהנ"ש אצטרך למתור
 נרבה מסמיכות לאשם
 טאות. א"כ גם
 מהיקשא

הפסח בזמנו. פירש הר"ב כל זמן שחיטתו דהיינו מהלכות היום
 כו' אבל קודם לכן וכו' ק"ל כו' וכל דינו ככלמים כפיר"כ.
 וכ"כ התוספות ד' ח' ע"ב ועיין מ"ט במשנה ד' פ"ה דפסחים.
 ולכן בתירא דמשנה ג' דפסק הר"ב והרמב"ם כמותו. רפילו

קודם חלות נמי. והיינו דהרמב"ם
 פירש כן במתניתא דהכא דזמנו יוס
 י"ד כו' ומיהו לרש"י ותוספות אפשר
 לומר דהיינו ס"ל דאין הלכה ככן
 בתירא ודעת הרמב"ד בפט"ו מהל'
 פסולי המוקדשין. ול"ק מהא דהן
 במשנה ג' פ"ה דפסחים דפסה ששחטו
 קודם ילדות פסול דהתם לשמו ופלוגתא
 דלקמן בשלא לשמו. ועיין בריש
 מהמיתין דלקמן: רבי אליעזר ב"ר
 גרסינן כדמוכח מהמיתין ג' פ"ג
 דתמרה: והחמאת בזה על חטא
 וכו'. איכא חטאת ואשם נמי דלין באין
 על חטא. חטאת יולדת ואשם מזורע.

אלא משום דרובא חטו על חטא. משוי להו אהדי. תוספות:
 אף האשם. כתב הר"ב וכתבי כחטאת כאשם ולרבנן
 למאי הלכתא אהקש אשם לחטאת. לומר לך מה חטאת טעונה
 סמיכה [דכתיב זה (ויקרא ד) וסמך את ידו על ראש החטאת].
 אף אשם טעונה סמיכה. גמרא דף י"א עמוד ב': ב' הנשחחים
 לשם פסח ולשם חטאת פסולים. דמזינו מותר פסח בא שלמים
 [כדהתן ספ"ב דשקלים] ואין מותר שלמים בא פסח. מה פסח
 שמוחרה בא שלמים שחזה לשם שלמים פסול. שלמים שאין
 מותרין בא פסח. אש שמתן לשם פסח אינו דין שיהו פסולין.
 וכן מצינו בחטאת שמוחרה בא עולה [כדהתן נמי התם] ואין
 מותר עולה בא חטאת וכו' בגמרא: לשם גבוה מהן כשרים
 וכו'. פירש הר"ב דכתיב ולא יחללו וגו' אשר ירימו במזרס
 מהם אין מהחללין כו'. ודרשין נמי לענין טבל במיתה [כמ"ט
 בספ"ט דסנהדרין] דלי להך דהכא לחוד הוא דחיה לכתוב קרא
 אשר הורמו. מאי אשר ירימו ש"מ תרתי. דבעתידים לתרוס כו' דהיינו טבל. גמרא. ולטבל לחוד לא חיה דהא קדשי מותר
 כמ"ט לעיל בשם התוספות. והקשה לי מהר"ר י"ח ק ל ו י. דלעיל דרשינן ולא יחללו בדבר אחר. דלא כתיב בקרא. והכא דרשינן
 לקרא ולא יחללו את קדשי בני ישראל בדבר אחר. ואת אשר

עד שהאף קבלת הדם וזריקתו לשם חטאת וכפר עליו כהן
 עליו ולא על חבירו דהיינו שהאף לשם בעלים מחטאתו אשר
 חטא כהאף לשם אותו החטא. ולא אמרן דחטאת שלא לשמו
 פסול. אלא כשחטתו לשם קדשים אחרים אבל שחטו לשם חולין
 כשר ולא עלה לבעלים לשם חובה

דכתיב (ויקרא כ"ג) ולא יחללו את קדשי
 צ"ו. קדשים מהחללין קדשים ואין חולין
 מהחללין קדשים: הפסח בזמנו. פסול
 שלא לשמו כל זמן שחיטתו דהיינו
 מהלכות היום של ע"פ עד הערב. אבל
 קודם לכן ואחר מן ק"ל פסח בשאר
 ימות השנה שלמים היו וכל דיע
 כשלמים: אף האשם. כדמפרש
 טעמא ואזיל החטאת בזה על חטא
 וכו' וכתבי כחטאת כאשם. ורבנן
 סברי חטאת דכתיב ביה משוחא
 פסול. אשם דלא כתיב ביה משוחא
 כשר. ואת אשם נמי כתיב ביה

אשם הוא. האי לא נהמר אלא לאחר הקטרת אמורין ואשם בא
 למטעם שלא לשמו דכסול קודם הקטרת אמורין היה לר"ך לכתבו.
 ואין הלכה כר"א: ב' דנשחחים לשם פסח. כל שאר זבחים
 שזבחו צ"ד ציטון לשם פסח פסולים וכן שזבחו לשם חטאת
 בכל זמן פסולים. כי היכי דהיינו פסולים לשם אחרים. ופליגי
 אח"כ דמהמיתין דאמר כל הזבחים שזבחו שלא לשמן כשרים
 ואמר אינו ובלבד שלא ישחטם * לשם פסח ולא לשם חטאת:
 שמעון אחי עזריה. נקרא קו. ע"ט שזורים עסק דפרקמטיא
 והיה מספק לרבי שמעון אהיו שהיה עוסק בתורה והתנו ציניהם
 שהיה חלק לעזריה בשכר תלמודו של שמעון: שחטן. לשאר
 זבחים: לשם גבוה בהן. כדמפרש ואזיל כשרים: לשם נמוך
 בהן. לשם זבח שהיה פחות מהן בקדושה פסולים. דכתיב
 (ויקרא כ"ג) ולא יחללו את קדשי צ"ו את אשר ירימו לה' במזרס
 מהם
 (" ברע"ב ד"ר לא לשם.

ולטבל לחוד לא חיה דהא קדשי מותר
 כמ"ט לעיל בשם התוספות. והקשה לי מהר"ר י"ח ק ל ו י. דלעיל דרשינן ולא יחללו בדבר אחר. דלא כתיב בקרא. והכא דרשינן
 לקרא ולא יחללו את קדשי בני ישראל בדבר אחר. ואת אשר

י"ב תפארת ישראל בוועז

פרק א (א) אב"י והא דלמרינן (כדריש ד"ד ב') דחטאת יולדת
 לא חיהא לכפרה. מ"ל דר"ל בערך כפרת חטאת חלב,
 הדע, דהרי חטאת מיר נמי אמרי' התם דהיינו צא על חטא, (ע"ר ר"ן
 ט"ז ד"ה חטאת), ואש"ה הרי מיר נקרא חטאת (כדריש ד"ד ע"א).
 אש"כ דע"כ אינו מכפר בערך חטאת חלב. אמנם ק"ל להאמרו ע"ר
 גליע"א, שכתב שם אשם מזורע צא על חטא, והרי כרז (פ"ט דמנחות
 מ"ו) כרז דאשם מזורע מה"ט מיר נכסיו מלאו צא על חטא.
 השבתי לגבי כרז המה"ט גליע"א, התם כתיב קרא כדריש דלר"ך
 נכסיו, כש"ס ט"ז (ד"ל"ט), ועוד י"ל לך בני גליע"א, דלאא לא אמרתי
 רק שחטאת יולדת ואשם מזורע באין על חטא, ר"ל לעורר שחטאו,
 אבל לא אמרתי שיכפר להם קרבן חטאתן. דהרי ביולדת כבבבבת בלמית
 אינה מתכפרת שבעתה בקרבניה (ע"ד ר"ל"ד ס"ח). וכ"כ מזורע, הרי
 עבירות טעין אדם לחבירו אינו מהכפר עד שיראה את חבירו (ויקרא פ"ה ב').
 משא"כ מיר מהכפר בלמית בקרבן חטאת שלו, ומה"ט בלמית א"ל נכסיו,
 כמ"ט הר"ב ט"ז, וכעין זה ר' רח"ו ט"ז ע"ט:

דס, וכדומה, בכל גוונא פסול לגמרי: (ז) לרמב"ם בזמנו היינו כל
 יוס י"ד ציטון (ככן בתירא במ"ט), ולרמב"ד דוקא בע"פ אחר
 היות (כר' יהושע ט"ז). אבל פסח שלא בזמנו, הו"ל שלמים וכשר
 שלא לשמו: (ח) מיהו שזשטן לשם חולין, כולן כשרים, רק בלא
 עלו לשם חובה, חוץ מפסח בזמנו דהיינו כה"ג פסול: (ט) דאף
 יחטאת יולדת ואשם מזורע באין על חטא (כדריש ל"א ב' וערכין ע"ז
 א') (א) משא"כ עולה מכפרת אשמה רק מקויפיה דהיינו בדרך
 ארז (כונחיס ד"ז ב', ומוס' ב"ב מ"ח א', וזלא כמנ"א ח"ח ס' א' ח'
 סק"ח), ושאר קרבנות אין בהם כפרה כלל: (י) דפסח וחטאת
 מעטיניהו קרא כדריש וקאמר דפסילו שלם לשמן, ואשם הוקם
 לחטאת, דכתיב כחטאת כאשם, לומר דדין שיה. ולרבנן הך
 היקושא לרבינן שיהיה לר"ך האשם סמיכה כחטאת. [ואף דאין היקש
 וי"ט למחלה (ככתיבות כ"ב ב' וזבחים דמ"ח). הכא שאני דיש משוחא כחטאת,
 וככ"ג ישנם למחלה (כמנחות ד"ד א')]: (יא) ר"ל כל הקרבנות ששחטו:

(ב) בזמנו (ג) בכל זמן: (ד) כמו בזהשחוהו הם לשם אחרים: (ה) נקרא על שם אביו, ולכ"ו הביארו ר' לעו"ט, וזה אינו הביארו
 לחיו עובדי (ע"י צ"מ פ"ב מ"ח) מדהחזיקו בפרנסה שיהיה יכול לעסוק בתורה, והתנה עמו שחלקו בשכר עובדי שבעבור למודו (כסוטה
 דכ"א א'). [ובמצאריי גם יחסין עשורים וזו היא ח"ה בן עזריה, וא"כ היה עזריה זה ג"כ ת"ח, דהרי אמר עליו ר' רובא י"ט לו בן לעזריה
 חבירו (כינמות דע"י א')]: (טו) לשאר זבחים: (יו) מפרש ואזיל: (יח) שאל כ"ד. כדי דלא תימא דיק אשחז וחטאת כזכרו לעיל בסמוך לה
 קאי, א"כ דלא תימא דנס בחטאת גופה איכא לאפליגי גביה ונמוך כגון פטימי וחולין, וגם בפטימי גופיה ים גבוה ונמוך כפר משיח
 ופר העדה (כעדות פ"ג מ"ו), קמ"ל דכפסח והטאת לה, דכולן פסולים שלא לשמן וע"י עוד (פ"י מ"ב) ודוק: (יט) מפרשים לקמן
 פ"ה

כמ"ט הר"ב ט"ז, וכעין זה ר' רח"ו ט"ז ע"ט:

מהם אין מתחללים בנמוך מהם מתחללים. ואין הלכה כר"י
בן חוני. ולא כמעון אחי עזריה: בכור ומעשר. בהמה. נמוכין
משלמים. מפני שהשלמים טעונים מחן ד' כלומר ב' מתנות
שמן ד'. ומסוכה. ונסכים: והטופס חוה וזוק. משא"ל בצכור
וזבועה. דלמן טעון מתנה אחת

ואין סמיכה ונסכים טעונים בזה. ולא
טופס חוה וזוק: ג' רבי יהושע
מבשיר. דחשיב ליה כפסח בשאר
ימות השנה האיל ואין זמנו עד בין
הערבים: בן בתירא פוסל. האיל
ומקלט היום ראוי. ה"ל כפסח בזמנו.
והלכה כר"ב: שבעים ושנים זקן.
להודיעך שבישיבה אחת היו יושבים
וכולן הורו כאלה אחד לכך חני זקן
ולא תנא זקנים: כל הזבחים
הנאכלים. אבל עולה לא: ולא
הוסיף בן עזאי. על דברי חכמים
לפסול. הוון מפסח ומטות אלא עולה:
ד קבל והלך וזרק. או או קטני
שחטו שלא לשמן. או קבל הדם
בזמורק או הוליך הדם למוצה. או
זרק. כל אחת מד' עבודות הללו
שעשה שלא לשמן כפסח וזבועה
פסל. ובשאר זבחים לא עלו לבעלים
לשם חובה. ואפילו עשה אחת מד'
עבודות הללו לשמן ושלא לשמן יחד.
בין שהקדים מחשבת לשמן למחשבת
שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם שלמים.

ירימו נמי אין מחללין. ומדהדר וקצת את גבי אשר ירימו משמע
למדרש הכי דהא ה"מ למחבז ולא יתללו את קדשי ב"י אשר
ירימו אלא קרא תרתי קאמר דלא יתללו קדשי דבזר אחר דהיינו
חולין ואת אשר ירימו דהיינו צמורס נמי אין מחללין: בשורים.
בגמרא צבי רבי זירא חי כשרים
יעולים קאמר. וזכרתי פליגי. או
כשרים ולא עולים קאמר. ובגובה
[מודו דבזר וצמורס] (וגמורס) פליגי דבגמורס
פסולים (גמרי): קדשי קדשים.
מפורשים ברש"י: ג' בן עזירא
פוסל. פירש הר"ב האיל ומקלט
היום ראוי וכו' ולא דס"ל דכל היום
כשר ומש"ה פוסל שלא לשמן. אלא
איהו נמי פוסל פסח שנשחט קודם
חלוט כהני צמ"ג פ"ה דפסחים.
גמרא: מקובל אני. מהקיני בגמרא
דגמרא נמרי ליה לזן עזאי ולית ליה
טעמא בגוה. ומכאן ראייה למה
שכתבתי צמ"ג פ"ב דכוסה דנמרי
לה לאו מסתי היא. ועיין צמ"ג פ"ג
דחמורה: ד או לשמן ושלא לשמן
או שלא לשמן ולשמן וכו'. פירש הר"ב
ואפילו עשה אחת מחרבע עבודות
הללו לשמן ושלא לשמן יחד כו'. עיין
צמ"ג פ"ה דפסחים. כי סם הארבעה.
עוד עיין מ"ס צמ"ה פ"ח דב"מ.
וצמ"ג פ"ד דפרה: שהובח נפסל כו'.
ובהלך

קדשים קלים י. פסולין. קדשים קלים
ששחטן לשם קדשי קדשים. כשרין.
הבכור והמעשר ששחטן לשם שלמים.
כשרין. ושלמים ששחטן לשם בכור לשם
מעשר. פסולין: ג' הפסח ששחטו בשחירה
בארבעה עשר שלא לשמו כ"א. רבי יהושע
מבשיר כאילו נשחט בשלשה עשר. בן
בתירא פוסל כאילו נשחט בין הערביים.
אמר שמעון בן עזאי מקובל אני מפי
שבעים ושנים זקן כ"ג ביום שהושיבו רבי
אלעזר בן עזריה בישיבה. שכל הזבחים
הנאכלים שנובתו שלא לשמן כשרים.
אלא שלא עלו לבעלים משום חיבה. הוון
מן הפסח ומן החמאת. ולא הוסיף בן
עזאי כ"ד. אלא העולה כ"ה. ולא הודו לו
חכמים כי"ד הפסח והחמאת ששחטן שלא
לשמן כ"ו. קבל כ"ה והלך כ"ס וזרק ז' שלא
לשמן ז"א. או לשמן ושלא לשמן. או שלא
לשמן ולשמן ז"ב. פסולים: כיצד לשמן
ושלא לשמן ז"ג. לשם פסח ולשם שלמים.
שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם שלמים.

הפסח ששחטו בשחירה
בארבעה עשר. י"א
התפחה פסחים פ"ד: בן
בתירא פוסל. מ"ה ע"ג
מ"ה פסחים. מ"ה ע"ג
שבעין י"ב ע"ג. י"א ע"ג
מ"ה ביום שדור שיבו ראובן
כו'. ויזכירי נכנסת פ"ה ה"א
הענין פ"ד ה"א מ"ס פ"ה ה"א:
למה הפסח והחמאת ששחטן
שלא לשמן. י"ג ע"ה פסחים
ל"ט פ"ג מ"ה פ"ה ה"א פסחים
הלכה זו ד"ה י"א: או לשמן
ושלא לשמן. מ"ה ע"ג ע"ג
פ"ה: שהובח נפסל בארבעה
דברים. מ"ה ע"ג פ"ד ופס"ו
ע"ה ה"א ומ"ה מ"ה ע"ג פ"ה
ובהלך דבזריה. מ"ה
פ"ג מ"ה פסחים פ"ג:

שנויי נוסחאות

קדשים קלים
ששחטן. כ"ב ר"מ
וקדשים ששחטן לשם
שלמים. כ"ג ע"ג
ששחטן. וכן נסמך.
(ושלמים) ששחטן.
כ"ג ע"ג שלמים. כ"ג ע"ג
למה נטעו. (דעם)
מעשר. כ"ג ע"ג וצמ"ג
ולשם. כ"ג ע"ג ומעשר.
ג' בשחירת. נמ"ג
שחירה. א"ר שמעון
בן עזאי מקובל אני.
כ"ג ע"ג שמעון בן עזאי
אמר מקובלני וכ"ה
מקובלני גם כ"ה
זקן. כ"ג ע"ג וצמ"ג
ידע פ"ד מ"ג זקנים
וכ"ה כ"ג ע"ג נמסכת ידים
(אכל לא כהן) וע"ה ג"ה
הג"ה יודיע שם וצמ"ג
פ"ג ומם שכתבתי בעתה
שם: רבי אלעזר בן
עזריה. כ"ג ע"ג את ר'
אלעזר ולישא וליתו כהן
וכ"ה את גם כ"ה ע"ג
שנבחרו. כ"ה ע"ג
הנובחי. (א"ר) כו'
משום חיבה). כ"ה ע"ג
א'. לשום חובה כ"ה ע"ג
לישא. (וכן) החמאת.
כ"ה ע"ג ולישא. ולישא הורו
לו. כ"ה ע"ג. בן ד' קב"ל
והלך. כ"ה ע"ג קיבל והלך.
לשם פסח ולשם שלמים.
כ"ה ע"ג לשם הפסח ולשום
השלמים. שלא לשמן.
כ"ה ע"ג ושלא לשם
שלמים ולשם הפסח.
כ"ה ע"ג לשום. ולשום:
נמ"ג ע"ג. פסח. ובקבול
ובהלך. כ"ה ע"ג בקבול
בהלך.

תוספות חדשים

ד במשנה הפסח כו'
כ"ה ע"ג לשם פסח כו'
פ"ג. ולא דמ"ג פסח
ע"ג וזר מהטות גם כ"ה
שלמים וזר משאר קרבנות
ל"ל דנה לאשמועינן נראה
אפילו פסח דזיתו שלמים
גם קודם י"ד נסמן דנו
כשלמים אפילו הכי נמנו
קרא שלא לשמן:
(ממחרש"ט ז"ל)

שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם שלמים.

יבין תפארת ישראל יבין

(פ"ה): כ' זכור ומעשר נמוכין משלמים, דשלמים טעונים מחנה
ב' שכן ד', ומסוכה, ונסכים, ותנופה חוה וזוק, משא"ל מעשר
ובכ"ר, דמן טעון רק מתן א' ואין צמן סמיכה ונסכים וכו'.
[וא"ל דכור דלחל רק לבעלים, א"כ גבוה ממעשר דכולו לבעלים (לקמן
פ"ה מ"ג). ג"ל דמזילוף מדחייב אשר ירימו לפי (כ"ס ד"ה ב'), ש"מ
דוקא בגבוה מחייבו דגבר שחול לפי, דהיינו בעבודה: (כ"א דלז דינו
כשלמים, דזמן שחיטה הפסח ב"ד צניסן אחר היות: כ"ב) האיל
ומקלט היום ראוי להקרב הפסח: (ג) ע"י מ"ס סנהדרין פ"ח
ס' מ"ד: כ"ד) לפסול יומר מחכמים: כ"ה) מדקאמר הגאונים:
כו) הא דלא קאמר הכי גם לעיל (צמ"ג) שלא הודו להן. כ"ל דהכ"ה
קמ"ל דאף שאמר שהסמיכו כל האסיפה בגדולה שם כך (כברכות

כ"ח א'), אפ"ה לא הודו לו: כו) שאמרנו לעיל (צמ"ה) דפסולים
שלא לשמן: כ"ה) ר"ל או קבל הדם בזמורק: כ"ה) ר"ל או הוליך הדם
למוצה: ל' ר"ל או זרק הדם למוצה, כל שהיה או מאלו שלא
לשמן. ומשום דנקט הכא דין הפסולים, להכי נקט טלויה נוונה
[ולא כצמ"ה א'] וזה כו' שלא נטעה הכא לומר דדוקא שחיטה
סריא עבודה רלשונה פוסלת פ"ג, קמ"ל, ומדנקט תרי נקט
כילאו: ל"א) דבא' מד' עבודות הללו, כשהיה שלם, פסח ומטות
נפסלין לגמרי, ושאר קרבנות צמ"ג ע"כ לא עלו לשם חובה:
ל"ב) שעשה א' מד' העבודות הללו צ"ב מחשבות אפילו הקדים
מחשבת לשמן למחשבת שלם, או שחיט צעט שחיטה שחוטת
לשמה ע"מ לזרוק דמה שלם: ל"ג) [הא דנקט כ"ה, והכי פשטו הוא
מ"ה

אור גדול

פרק א ד במשנה שהובח נפסל כו' ובהלך. בנ"מ (דף י"ד)
פבואר דגם אונן פסול בהולכה. ומכאן לכאורה תמוה הנ"מ
(דף ק"א) דאיתא שם אמר לו משה וכו' הם הקריבו בני אהרן את
ופסלתוהו אמר לו משה וכו' הם הקריבו בני אהרן את הקריבו בני
אונן, והתם בעגל החמאת כתיב ויקריבו בני אהרן את הדם אליו.
ובהעולה שלו כתיב ויטציאו בני אהרן אליו את הדם, וכן בשור ואיל
זבח השלמים אשר לקם כתיב ג"כ ויטציאו בני אהרן את הדם אליו.
ובשעיר החמאת אשר לקם כתיב ויטציאו בני אהרן את הדם אליו.
שלו. א"כ ששמע ג"כ דהקריבו בני אהרן את הדם אליו כדכתיב בעגל.
א"כ היתה הולכה כהריוות הפסול באוננים. ויש לירוחק דאף דכתיב
בשעיר דחמאתו כראשון דהיינו בעגל עכ"ז בהא דהקריבו בני אהרן
בעגל החמאת את הדם לאהרן לא ה"י כן בשעיר החמאת. [ולומר דה"י
הולכה שלא ברנל ראינו פוסל, אינו נראה מחמת כמה פעמים דא"א
לימר כן. ע"כ נראה מוכרח כ"ל]. ועיין צ"ע בזה:

פסח וקדשים עכ"ל תוס'. ותמוה לי הא קדשים מחללים קדשים כודאי היינו פסול משם דהא לענין שלא עלו לשם חובה גם בלשם חולין הבי הוא
כ"א ע"ה

תוספות ריעין

מהקישא דכחמאת כאשם נימא כן דהא הויקש צריך לסמיכה
אלא אין היקש למחצה ונסעם לאשם מאותה: ב [אות ד'] כמשנה
הבכור והמעשר. דל"ת דדוקא קדשי קדשים וקדשים קלים
הוא דא"כ גבוה. אבל קלים וקלים לא קמ"ל. ואע"ג דתנינן לה
לקמן פ"ה מ"ב שלמים קודמים לבכור כו' האב עיקר התם אב נראה
נסבא. גמרא. ויש לעיין אמאי לא קתני נמי הכא דבכור לשם
מעשר פסול ומעשר לשם בכור כו' כההיא דפ"ג מ"ג דבכור קודם
למעשר. ואפשר כיון דנקט בכור ומעשר לשם שלמים דקמ"ל דגם בקלים
וקלים שייך גבוה ונמוך סמיאל ידע' דה"נ לענין בכור לשם מעשר ופסול
על מתני' דלקמן (סברא רבינו דמקושי' הגמרא משמע דגם זה בכלל
גביה ונמוך): [אחת מ] תי"מ ד"ה כש"י"ם ועולים קאמר, אבל בחיפוך
ליכא למימר דפליגי רק בגבוה מהם ולשם נמוך פסולים היינו שאין
פריצים ומבשירים כיון דררשינן בנמוך מהם מתחללים וחילול היינו דפסול
למרי ואז"ל דרדשי' בנמרא ואין חולין מחללין קדשים וקדשים מחללין
קדשים ולא פסולי שאר קדשים שלא לשמן מ"ם שייך בהם חילול משום
פסח וקדשים עכ"ל תוס'. ותמוה לי הא קדשים מחללים קדשים כודאי היינו פסול משם דהא לענין שלא עלו לשם חובה גם בלשם חולין הבי הוא
כ"א ע"ה

כל הפסולין פרק ג זבחים

רש"י כ"י מ"י פ"ג מה' פסלי' ס"ח : רחמ"ל ורחמ"ת שלא לשמן : פ"י פ"י מה' פסלי' ס"ח : שנויי גוסהארות וראוב"ל מ"ג נכ"י. היינו וכו' במשכ"ב (ובס לאכול) לערב. במשכ"ב פוסלת. במשכ"ב מחשבת ולערב. המחשבת פוסלת. במשכ"ב מחשבת... חוץ לזמנו. במשכ"ב בחוץ. שלא לשמן. כפי' ח' ששחטן שלא לשמן.

אור גדול

(ב' ד"ה ורומב וסחיים (כ"ד ב') ד"ה אלא וברש"י חולין (ק"ב א') ד ה חלב דקריש דנראה דהיינו צד. ולא נפתי כעת לעיני' ב"ג. ויעיני' במ' תוספות יורה"ד וי"א (פ"ב א') גבי בולמוס כעת הפנאי. שוב אח"כ רב מצאתי להחמ"ל ר"ד בס' ע"ו במהדורא תלתאה (דף ס"ז) דהקשה כן והניח ב קו"ש א יעושה"מ ונהניו :

כדאיתא בגמרא ספ"ח דף פ"ב. ול"ע בנתנין צפטים ונתנס בחוץ שהוא מקום מבוטא למאי כשר. וחו' בנמי' דכשוכר עממות כו' לא פליג דזבחה גופיה מי מפסל וע"מ שיאכלוהו סמאיה כו' לא פליג נמי מה"ט. לא כל כמיניה דלא יתעמו לו הסמאיה וכו' הלך אין מחשבתו מחשבה. לערב דמו וכו' . רבי יהודה לטעמיה דאמר אין דס מבטל דס :

ערלים. לשבר עצמות הפסח. ולאכול ממנו נא. לערב דמו בדם פסולין. כשר. שאין המחשבה פוסלת אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו. והפסח והחמאת שלא לשמן :

תוספות רע"א

נתכפרו בעלים דשלא במקומו במקומו דמי. וכ"כ רש"י בהרי"א בסרכת הש"ס מיתנין בחוץ ונתנס בפינים קסקשו. וכ"כ תוס' לעיל ד' כ"ו ע"ב ד"ה לאו כו'. וברור : (אות כט) שם בא"ד לא פליג נמי מההיא סעמא. ושיקריבו סמאיה באימורים קאמר ולא בדם כיון דדם נורא כהלכתו אם הקריבו סמאיה האימורים לא פסול ויבחה והא דפסל ר"י להניח אימורים למחר היינו דאי עביר במחשבתו נפסל כולי קרבן כנאכלים ליום ולילה כיון דהוי אימורים בעין כ"כ דלא נתקפרו אימורים לא משתרי בשר באכילה. וכי שמי למחר מפסל הבשר משום נותר. אבל שיקריבו סמאיה הוי נסמאו אימורים דמשתרי בשר באכילה והא דקתני בסתני' או להוציאן לחוץ ע"כ קאי רק אדם ולא על האימורים דהא אי עביר כמחשבתו לא נפסע הרים מלחצות ונס בשר משתרי באכילה דכיון שחוציא אימורים לחוץ הוי כנסמאו אימורים. תוס'. וק"ל דמאי בכך דאם הניח אימורים למחר מפסל כולי ויבחה הא ס"ס הוריקה מרצה ונתכפרו בעלים וא"כ בחיוב להניח אימורים למחר למה יפסל משום מחשבתו הא ס"ס י"א הוינן שנתכפרו בעלים כמו בהניחה באמת למחר וכמו במחשבת ליתן

ולא לזרוק ולא לאכול חוץ לזמנו. וכן לא חשב לא להקטיר ולא לזרוק ולא לאכול חוץ למקומו. ח"פ שחשב להניח למחר או להניח חוץ למקומו. לא פסל. והלכה כחכמים. והא דלא פסל ר"י במחשבת צדמים הנהנין למטה לחת אוחס למעלה הואיל ואם עשה כן פסל. משום דס"ל לר"י שהחשב לזרוק דם על המזבח אפילו שלא במקומו כאלו חשב לזרוק במקומו. ובלבד שלא יחשוב לזרוק חוץ לעזרה :

למעלה את הניתנין למטה וכשר כיון דשלא במקומו במקומו אף דס"ס מפסל כולי בשר מלאכלו ואם דבאמת הא דקתני ר"י פוסל היינו לצדדים דהניח אימורים למעלה מפסול הבשר באכילה ונתכפרו בעלים. עדיין קשה דא"כ גם בחיוב ליתן את הניתנין למטה למעלה יהא הדין דפסול מלאכלו וא"כ איך חלקם המתני' דבחשב להניח אימורים למחר פסול ובחשב ליתן את הניתנין למטה למעלה כשר הא כשניהם נתכפרו הבקלים. ופסול באכילה. ואינו יודע מעם לחכך בין מחשבת להניח אימורים למחר למחשב ליתן את הניתנין למטה למעלה כיון דבשניהם אי עביר כשהשבתו נתכפרו בעלים ונפסל כולי ויבחה באכילה. ובחמ"ל דלמטה למעלה כפרו בעלים אלא דהבשר אסור אם הויב לעשות כן מותר הבשר דלא עביר ר"י מחשבת כמפשה אלא הויב דבמפשה פסול גמור ולא נתכפרו. אח"כ מצאתי בחמ"ל סנהות דף י"ח ע"א ד"ה נזירה שכתבו באמת דמרינא גם להניח אימורים בשר אלא דנזירינן בין להניח בין להוציאן אמו לתניה או להוציא דמו עיי"ש :

בית שמאי פרק ד זבחים

פ"ד א בית שמאי אומרים. י"ז פ"ג : כל הניתנין כו'. פסחים פ"ג ס"ב מה' פסלי' ס"ח : פ"י מה' פסלי' ס"ח : ויהיא אף חמאת. ג"ח פ"ג : לפיכך אם נתן את הראשונה כו'. מ"י פ"ג : מה' פסלי' ס"ח : כל הניתנין על המזבח. י"ז פ"ג מה' פסלי' ס"ח :

שנויי גוסהארות

פ"ד א שאם נתן מתנה. כתיב שנתן וכו' במשכ"ב (ושם במתנה) : כשאר ככ"י שנתנו. ובה"א. ג"י וכו"י בה"א. נתן את הראשונה חוץ. כתיב וכו' וכו' וכו' . ובמכ"ב ואם נתן. ב מזבח הפנימי. כמכ"ב המזבח. . שאם חסר. כתיב וכו"י א' וכו"י א' . ועי' הוי"ט ב שס"מ שחמ"ר.

פרק ד א [שאם] : עיין במשנה דלקמן מ"ט סס בס"ד] : נתן את הראשונה חוץ לזמנה כו' פגול כו'. והא דלא חגי צדיות גבי קולי ב"ש והומרי ב"ה. דמי איתשל להתיירא איתשל. פי' לענין היתר הכשר והאימורין נשאלה אם נתן מתנה אחת בחטאת וכשפך הדם ועמדו ב"ש ופסלו וכו' הכשירו דהוה ליה ב"ש לחומר. גמרא :

ב כל הניתנין על מזבח הפנימי : דלא כר"ש דמתניתין ד' : שאם חסר אחת כו'. לא כפר. פי' הר"ב דכפר העלם דכר כתיב ועשה לפי וגומר ומקרא שח"ל הוא. שהרי כל עבודותיו נתפרשו בו חוץ מיתרת הכבודו שהי הכליות שהוא לריק ללמוד מפר כהן משום האמור למעלה הימנו. והא ליבא למימר דלהכי הדר ואקשיננה להא

פרק ד א בית שמאי אומרים. כל הניתנין על מזבח החיצון * שאם נתנו מתנה אחת. כפר ב'. ובחמאת שתי מתנות. ובית הלל אומרים אף חמאת שנתנה מתנה אחת. כפר. לפיכך * אם נתן את הראשונה כתיקנה ואת השנייה חוץ לזמנה. כפר ב'. נתן את הראשונה חוץ לזמנה ואת השנייה חוץ למקומה. פיגול וחייבין עליו ברת * : ב כל הניתנין על מזבח הפנימי * . שאם חסר אחת מן

פרק ד א בית שמאי אומרים כל הניתנים על מזבח החיצון. יש מהן שטעונון ד' מהטות. ויש [מהן] שטעונון ב' שהם ד'. ויש שטעונון מתנה אחת כדחנן בלדך פרקין. והשחא קאמר דזמן שלא נתן אלא מתנה אחת צדיעבד כפר. דכתיב (דברים יב) ודם זבחך יפך כפיכה אחת משמע. מולא כתיב כתיב דמשמע ב' מהטות שכן ד' : ובחמאת ב' מתנות. שלש פרשיות נאמרו בחטאות החיצונות בויקרא. אחת בשעיר גשיל ושחיס בחטאות יחיד אחת בכבשה ואחת בשעירה. צטחים כתיב על קרנת חסר. והאחת מלא וכו' יש לן יש אם למקרא הרי כאן ששה ואין במזבח אלא ד'. והב' יתירוח לא נאמרו אלא ששנן הכתוב לעכב. וכו' סברי אהני מקרא דמשמע

שש. והאני מסורה דמשמע ד' הילך טפי חזא [למסורה] וצ"ל חזא ממקרא והוה ליה חמש. ד' למזבח אחד לעכב ואם נתן מתנה אחת כפר : לפיכך. חמאת. וכל הזבחים לז"ה. ולב"ש שאר הזבחים חוץ מחטאת. נתן את הראשונה בחטאת ואת השניה במחשבת אכילת בשר חוץ לזמנה. כיפר וכשר הקרבן ליקרב ע"י מתנה ראשונה דלחן השניה מתרת הבשר. שהרי הותר ע"י מתנה ראשונה. הילך אינה מפגלת : נתן את הראשונה חוץ לזמנה כו'. פיגול וחייבין עליו ברת. שאין מחשבת חוץ למקומו דשניה מולא חוץ מדי פגול. שהרי הוקבע בראשונה שקרבנו כל מתירי : ב אם חסר אחת מכל המתנות לא כפר. דכפר העלם

תפארת ישראל י"ב

מזבח איכא. י"ל דהכא שאני מדכבר הותר ע"י מתנה ראשונה, הו"ל שניה כלא עשה לזמן דמיו : ר"ל אפילו חוץ למקומו, דגם פסול אינו מולא מפניו, ומכ"כ צדיה המתנה הב' כתיקונה, הרי זה אסור שיוכשר עוד במתנה ב' : (ז) ואין מחשבת חוץ מולא מחשבת הזמן, מדכבר ההפגל מקמייתא. וה"ה צדיה מתן קמא חוץ למקומו או שלא לשמן, והב' היה כתיקונה פסול, וצ"ל פסול, כשר (ח) דהיינו

פרק ד א) ה"ש קרבנות שזמן טעון ד' מהטות על המזבח, ויש ב', ויש דגני לכו ב', כפרק דלקמן : (ב) דצדיעבד כולנו פני לנו במתנה ח' [ומלת שאם הלפיכך דסיפא קול] : (ג) דבחסר מב' מהטות פסול : (ד) לבית הלל בכל הקרבנות, ולבית שמאי חוץ מחטאת : (ה) וכשר הקרבן, ולא דמי להך דלעיל (ספ"ה) דלע"ז דאפשר שלא צהילוך פסלה מחשבה, וכ"ש הכא דעכ"פ

העלם דבר כהני (ויקרא י"ד) ועשה לפי כאשר עשה לפי החטאת
 כן יעשה לו ומקרא ש"ל הוא שהרי כל עבודותיו נתפרשו בו .
 אלא לנפול באזהרה הזאת שבו הוא דאחא והכי משמע ועשה
 לו כאשר כתבתי לו עשויו. ושנה עליהם לעכב שאם חסר
 אחת מן המצוות לא כפר : לפיכך
 (אם נהגין כולן בתקנו). הואיל וכולן
 מתירוח אין זו מחרה בלא זו. ואין זו
 מפגלת בלא זו. [אם נתקוולן בתקנו] וא'
 שלא בתקנה . במחשבת חוץ למטו :
 פגול . שלא הותר בראשונה : ואין
 בו כרת . ש"אין מפגלים בחלי מתיר :
 ג' אלו דברים שאין חייבים עליהם .
 כרת באכילתן משום פיגול : הקומץ .
 אם קמץ ע"מ לאכול שירים למחר .

המתנות לא כפר . לפיכך אם נתן כולן
 בתקנו ואחת שלא בתקנה . פסול ואין בו
 כרת (: ג' אלו דברים שאין חייבין עליהם
 משום פגול (: . הקומץ . והלבונה (: .
 והקשרת (: . ומנחת כהנים (: . ומנחת כהן
 משיחיה (: ומנחת נסכים (: והדרם (: . והנסכים
 הבאים בפני עצמן (: דברי רבי מאיר .

להא מלחא דהאי קרא כהני ציה כפרה וכפר עליהם וגו' .
 ואומרין לא מצבדי כפרה אלא כולי' לרשע' כו' רש"י . ובבבביתא
 [ועשה] לפי זה פר י"ב . כאשר עשה לפי זה פר כהן מזבח .
 החטאת אלו שעירי עבודה זרה במקדשין על עבירות מלוה ידועה
 וכתיב לו למטוטי שעירי רגלים ושעירי
 ר"ח שאין מקפדין על עבירות מלוה
 ידועה אלא על עומלחא מקדש וקדשו
 שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף
 כדאיתא בפ"א דשבוטות מ"ד ועיין
 בפירוש מבנה א"ב דפרק דלקמן :
 שאם . הר"ב העתיק אס . והיא גירסא
 נכונה : ואין בו כרת . פירוש הר"ב
 שאין מפגלים בחלי מתיר עיין בראש
 וסוף פ"ב דמנחות : ג' הקומץ . ואי

קשיא פשיטא דקומץ לא מחייב עליה כרת משום פיגול דהא לוי
 אכיל מינה פסק ליה פגולא שהרי לא קרב המתיר . הר"ן כגון שהולת
 האור ברובו . דחשיב כמאן דקרב כדאמרין לקמן [מנחות ל'
 כ"ו] קומץ מזומת מתיר שירים באכילה מכהולת האור ברובה
 רש"י פ"ב דמנחות ד' י"ד והואס' הקשו עליו שם וכאן סוף דף
 מ"ב : והלבונה . פי' הר"ב אין אחר מתירה לזבונה אין [לה]
 מתיר בעצדת המזבח . דאע"ג דקמינה הקמינה קודמת .
 הקשרה דקמינה לא מיהיבה שחקודס . ומה שהקשו התוס'
 אמאי לא חשיב הכא עלים . כי היכי דחשיב לזבונה . אע"ג דלא
 חזיא לאכילה . לל' הרמב"ם שאני משתיק במשנה ה' . אינה
 קשיא . לזבונה שייך בה אכילה משא"כ בעלים דלא שייך בהו
 אכילה כלל : מנחת כהנים . לשון הר"ב מנחת נדבת כהנים .
 וכן לשון רש"י . ועממיהו דמנחת כהן חוטא פליג ר"ש ברפ"ו
 דמנחות וס"ל דנקמלת : ובמנחת נסכים . ה"צ בנ"א . וכחז
 הר"ב דל"ג כו' דהא מפליג פליגי בה כו' וכ"כ רש"י ואע"ג
 דלקמן פליגי בנסכים ומשמע שהוא היין בלבד . ליתא כדכתב
 עם הקרבן הם הנקראים נסכים ע"כ . וכ"כ בהקדמתו לפי'
 זה ברפ"ה דשקלים . ועיין ברפ"ב דתמורה . אבל בפירושו דהכא
 גרס

וכהפגלה המנחה שאינה נאכלת אלא ליום ולינה . אין האוכל את
 הקומץ בכרת . שאין (: פיגול חל אלא על דבר שיש לו מתירין אחרים .
 דפיגול משלמים ילפינן ליה דכהני (ויקרא ז') ואם האכל יאכל מבשר
 זבח שלמיו וגו' מה שלמים מיוחדים שיש להם מתירין בין לאדם בין
 למוצה שהדם מתיר להקטיר האמורין למוצה . והאמורין מתירין
 הבשר לאדם ומייבין עליהם משום פגול . אף כל שיש לו מתירין בין
 לאדם בין למוצה . מייבין עליו משום פגול . לאפוקי כל שק
 דחשיב במתניתין שאין להם מתירין אלא הן עלמן מתירין לאחרים
 שהאוכל מהן אינו חייב משום פגול : גהלבונה . אין אחר מתירה
 אלא היא מתרת את המנחה כמו הקומץ : מנחת נדבת כהנים .
 כולה כליל ואינה נקמלת הלכך אין אחר מתירה : מנחת כהן
 משיח . דהיינו חזיתי כ"ג שהיא קריבה בכל יום מהייתה בבקר
 ומחליה בערב : ומנחת נסכים . ל"ג דהא מפליג פליגי בה .
 ויש חלוק בין בזה עם הזבח לבזה בפ"ע : והדרם . הוא המתיר :
 והנסכים הבאים בפני עצמן . כגון שההכרז מנחת נסכים
 בלא

הרמב"ם ברפ"ב מהל' [מעשה] הקרבנות היין והסלת שמזיאין
 מס' מנחות שהוא ע"ד העברה בשמות ע"כ . וכבר כתבתי

הקטרה מפגלת הקטרה [כרמב"ם פט"ו מפסוקהמ"ק ה"ח] אפילו
 ביהו בכלי אחר , וקמני קטורת וה"ה ע"ג וכל דרמי לה . [ותמורין
 דכרי רעמ"ס (מ"ג א' ד"ה והלוינה) שכת' דלהכי לא תנא עלים מדלא
 שייך בהו פגול , וק' הרי קטורת תני לה .] [אב"ו י"ל דע"ג נקטרת
 נפלו כחוס' זומא דמ"ח ג' ד"ה משב] : (ג) כולה כליל ואינה נקמלת
 לפיכך אין אחר מתירה . אע"ג דשייך בה פגול במחשבת בשעת
 נתינתה בכלי שרת או בשעת הולכה למוצה : (ד) הן הו"ב חלות
 שמקריבין בכל יום משל כה"ג מחליטין בבוקר ומחליטין בערב ,
 ונקראין ג"כ חיבתי בה"ג מדועשין במחבת , והם כולן כליל :
 (ו) לרש"י וזרמב"ם ל"צ לה , דהא פליגי בה ר"מ ורבנן לקמן
 בנסכים , דהרי מלח נסכים כולל בכל מקום יין וסולת שמקריבין
 עם הקרבן , או בפני עלמן . ולתוס' שסיר גרסי' הכא מנחת
 נסכים , והכא מייירי בנדב מנחת נסכים בלי זבח , ולקמן מייירי
 בהקריב זבחו היום ונסכו למחר , ובהא פליגי ר"מ ורבנן :
 (ז) מדהוא המתיר : (ז) לרש"י ורמב"ם הי"ל מייירי בנדב מנחה
 ונסכים בלי זבח , או בהציה הקרבן אתמול והנסכים היום [ועי'
 סי'

תפארת ישראל יבין

הקטרה מפגלת הקטרה [כרמב"ם פט"ו מפסוקהמ"ק ה"ח] אפילו
 ביהו בכלי אחר , וקמני קטורת וה"ה ע"ג וכל דרמי לה . [ותמורין
 דכרי רעמ"ס (מ"ג א' ד"ה והלוינה) שכת' דלהכי לא תנא עלים מדלא
 שייך בהו פגול , וק' הרי קטורת תני לה .] [אב"ו י"ל דע"ג נקטרת
 נפלו כחוס' זומא דמ"ח ג' ד"ה משב] : (ג) כולה כליל ואינה נקמלת
 לפיכך אין אחר מתירה . אע"ג דשייך בה פגול במחשבת בשעת
 נתינתה בכלי שרת או בשעת הולכה למוצה : (ד) הן הו"ב חלות
 שמקריבין בכל יום משל כה"ג מחליטין בבוקר ומחליטין בערב ,
 ונקראין ג"כ חיבתי בה"ג מדועשין במחבת , והם כולן כליל :
 (ו) לרש"י וזרמב"ם ל"צ לה , דהא פליגי בה ר"מ ורבנן לקמן
 בנסכים , דהרי מלח נסכים כולל בכל מקום יין וסולת שמקריבין
 עם הקרבן , או בפני עלמן . ולתוס' שסיר גרסי' הכא מנחת
 נסכים , והכא מייירי בנדב מנחת נסכים בלי זבח , ולקמן מייירי
 בהקריב זבחו היום ונסכו למחר , ובהא פליגי ר"מ ורבנן :
 (ז) מדהוא המתיר : (ז) לרש"י ורמב"ם הי"ל מייירי בנדב מנחה
 ונסכים בלי זבח , או בהציה הקרבן אתמול והנסכים היום [ועי'
 סי'

פר ושעיר יו"כ ופרים ושעירים הנשרפין [כפרק דלקמן] :
 (ט) דמדכולן מטכבין , עבודה אחת הן , ולריכוס ביהו כולן
 כדיו . מיהו פיגול לא הוה , דאין מסבלין בחלי מתיר : (י) אפילו
 בנתכל הקרבן עלמא או המנחה עלמנה , ואכל הבן ממו , פטור
 בכרת , משום דחויב פגול שבקרבן אינו חל רק על דבר שחתיים
 יתירוחו למוצה או לאכילה , כגון אימורין שזריקת הדם מחירתן
 להקברה , וכ"כ בשר הקרבן , שהקרבנות האמורין מתירוחו לאכילה ,
 ומנחה שהקרבנות הקומץ והלזבונה מתירוחו לאכילה , משא"כ הבקר
 דנקט במתניתין , לא התירוחו דבר אחר : (יא) שקמץ מנחה להקטיר
 הקומץ או לאכול השיריים למחר ועיזו נתפגלה המנחה , ואח"כ
 אכל הקומץ או הלזבונה , פטור מכרת . ומייירי שאכלן אחר שהולת
 האור ברובן , דהא חשיב כחילו כבד הקריבין , ואפ"ה פטור
 כשאכלן , אבל באכלן קודם לכן , או אפילו אכל גם השיריים פטור
 מכרת , מדלא קרב המתיר כמטו , שהרי אכל הקומץ והלזבונה
 הנקרבין : (יב) מדלא שייך פגול בקטורת , דאח"ל במקטיר קאתו
 וחשב להקטיר קאתו האחר חוץ לזמנו או חוץ למקומו . הרי קי"ל אין

שלא בתקנה וכולן בתקנו אף לר"ם ד"ס מסבלין בחצי מתיר אינו פיגול
 משום דלא קרב המתיר כמטוהו . והנה בסוגיין (פ"א ב') דייק אסאי
 לא תני רבוחא יותר אם נתן אחת שלא בתקנה וכולן בתקנו עיי"ש . וצ"ל
 לפי' דהסוגיא אולא אליבא דרבא לקמן (פ"ב ב') דלשינולי מרגא ואף
 באחרונה שייך מסבלין בחצי מתיר . [אב"ו . לעני' א ש כוח פי' תרע"ב .
 שבתות ק (את ל') חגיגה כ"טע'] :
 לאו

אור גדול

פ"ד ב' במשנה לפיכך אם נתן כולן בתקנו כו' . לפי"ש תוס' (פ"ב ב')
 ד"ה כי דמסבלין בחצי מתיר לא שייך אלא באחרונה . וכ"כ התוס'
 שם בר"ה משבחת . דאם בראשונה איך פ"א בעלמא ולא קרב המתיר
 כמטוהו ועי'ל בקומץ ולא בלבונה דלר"ם הוי פיגול בחצי מתיר הוא משום
 דהוי שני מינים . א"כ הא דקתני במתני' אם נתן כולן בתקנו ואחת שלא
 בתקנה דוקא נקט ברבוא דאף בבח"א אין מסבלין בחצי מתיר . דבאחת

פ"ד ב' במשנה לפיכך אם נתן כולן בתקנו כו' . לפי"ש תוס' (פ"ב ב')
 ד"ה כי דמסבלין בחצי מתיר לא שייך אלא באחרונה . וכ"כ התוס'
 שם בר"ה משבחת . דאם בראשונה איך פ"א בעלמא ולא קרב המתיר
 כמטוהו ועי'ל בקומץ ולא בלבונה דלר"ם הוי פיגול בחצי מתיר הוא משום
 דהוי שני מינים . א"כ הא דקתני במתני' אם נתן כולן בתקנו ואחת שלא
 בתקנה דוקא נקט ברבוא דאף בבח"א אין מסבלין בחצי מתיר . דבאחת

כל שאינו על מזבח החיצון בשלמים. דפגול בשלמים הוא דכתיב. מה שלמים מיוחדים שמתן דמן על מזבח החיצון. אף כל שדמן נתן על מזבח החיצון. להפוקי פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים. שדמן עשון היה ומתן דמים בפנים ואין הלכה כר"ס:

ה קדשי גוים. שהגוים עוברים נדרים ונדבות כשראל דכתיב בפרשת אמור איש איש מזבח ישראל אשר יקריבו קרבנם לכל נדריהם ולכל נדבותם. ודרשנין [איז] מה"ל איש איש לנדבות את הגוים שגודרים נדרים ונדבות כשראל: אין חיובין משום פגול נותר וטמא. דפגול יליף מותר בגזירה בזה דעון עון. ונותר יליף מטמא בגזירה בזה דחלול הלול. ובטמא כתיב (ויקרא כ"ב) ויגזרו מקדשי בני ישראל ולא מקדשי עכו"ם. ואין הלכה כרבי מאיר:

אומר. כל שאינו על מזבח החיצון בשלמים אין חיובין עליו משום פגול (ח): ה קדשי גוים (ס) אין חיובין עליהם משום פגול (ל). נותר. וטמא. והשוחטין בהרץ פטור. דברי רבי מאיר. רבי יוסי מחייב. דברים שאין חיובים עליהם משום פגול (א). חיובין עליהם משום נותר (ב) משום טמא (ג). רבי שמעון אומר בדבר שדרבן להאבל. אבל כגון העצים. והלבונה. והקשרת. אין חיובין עליהם

הרמב"ם סס: כל שאינו על מזבח החיצון. לטון הר"ב לאפוקי פרים ס' שדמן עשון היה. פירוש על הפרוכה שה"ל גינעה. ומתן דמים פירוש על מזבח הזהב: בשלמים. לטון הר"ב דפגול בשלמים הוא דכתיב. עי' מ"ט במשנה דלעיל: ה אין חיובין עליהם משום פגול כו'. כתב הר"ב

דפגול יליף מותר בג"ש דעון עון דגבי פגול כתיב (ויקרא ו') והנפש האוכלת [ממנו] עונה תבא. וכתיב גבי עתה (סס י"ט) ואוכלו עונו יבא. ומ"ש נותר יליף מטמא בג"ש דחלול חלול. דגבי טומאה כתיב (סס כ"ג) ולא יחללו את קדשי בני ישראל. וגבי נותר כתיב (סס י"ט) כי את קדש ה' חלל. פ"ק דתמורה דף ג': והשוחטין כגון פטור. לא מלאחי טעם מפורש. והפסח מדכתיב (סס י"ח) למטן אשר יביאו בני ישראל את זבחהם. ודרשנין זבחהם דוקא: רבי יוסי מחייב. ה"ר קדשי עכו"ם לא נהיט ולא מועלין. ואין חיובים עליהם משום פגול כו'. אמר רבי יוסי רואה אני בזולת להחמיר בגמרא כהן לה'. ומכאן סתירה לדברי האומר כה"מ ספ"ח מה' פסולי המוקדשין דפגולתא דר"י לא קאי אלא על ושוחטין כחון. ולא עוד אלא דוהבזיהו כחון לא מחטי כהן כרייתא כלל: חוץ מן הדם. כתב הר"ב דמעטיה קרא דכתיב ואני נתחיו לכם כו' ועוד כתיב על המזבח לכפר כו' ולא למעילה הלכך אין חיובין כו'. קרא דלכם נמי לענין מעילה נדרים. ועוד שלישי אמר קרא הוא. הוא לפני כפרה כלאחר כפרה מה אחר כפרה אין זו מעילה אף לפני כפרה אין זו מעילה. ומסקנא חד למעוטי מעילה וחד לטמא וחד לעמא. אבל פגול לא לריד קרא דתנן [משנה ג'] כל שיש לו מהירין כו' חיובין עליו משום פגול ודם גופיה מחיר הוא. גמרא. וכך פ' הר"ב ספ"ח דחולין

חרי מעוטי נותר וטמא. וכתבו החוס' תימה לנותר וטמא סגי בחד עכו"ם. וי"ל דמוקמינן מיעוטא בנותר דוקא. אבל משום טומאה הוה חיוב כי היכי דאין לו מהירין כגון קומץ ומנחת כהנים הע"ג דאין בהם פגול ים כהן איכור טומאה דמריבין מאשר הם מקדישים הכי הוה מריבין נמי לנדי דס. ע"כ: העצים והלבונה והקשרת אין חיובין עליהן משום טומאה לא טומאת עמון ולא טומאת הגוף ר"ל שהטמא אס' אכל קטורת ולבונה או הקריב עליהם טהורים שהוה פטור. וכן אס' היה טהור. והן טמאין. הרמב"ם. ולא פירש כן בחיבורו ספ"ח מהלכות פסולי המוקדשין. ומ"ש הר"ב ורבנן פליגי עליה ומרבו להו לטומאה מקרא. ומסיק עס הכ"מ דהרמב"ם ס"ל דדרשא גמורה היא ולא אהמכתא. ואני חמה

עליו

ה קדשי נכרים איך עליהן כו'. פ"ה מ"ה יונתני מלכות ספ"ט פ"ה: רבי יוסי מריב עי' לתמן קפ"י ס"ט פ"ה ד"ה אהרן ומתן דף ק"ט ע"ב ד"ה ופגול. (גמ' ספ"ט) דברים שאין חיובין עליהם משום פגול: כגון העצים ונותר. מ"י ק"ט מהי ספ"ט פ"ה: אבל כגון העצים והלבונה. מ"י עס ככ"ז:

שנויי נוכחאות דף ע"ב מוכח החיצון. כ"ס"ג על המזבח החיצון. ה נותר. כ"י"ק ונותר. והשוחטין. כ"ג' ושוחטין. דברי רבי מאיר. כ"י"ק וכמס"כ. ר' שמעון וכן מזה מיוסלמי הנומט ספ"ג ס"ה ועי' בסו"ן. דברים שאין חיובין. כ"ס"מ אף דברים. משום פגול. כ"י"ק וכמס"כ. ומשום ר"ש אומר בדבר. כ"ס"ג ר"ש מחייב בדבר. כ"י"ק וכ"כ"י כ' נומי ר"ש בדבר. וכן י"ל כ"כ"י ר"ש נומא. במקום סמא ר"ש. כ"י"ט ונומו ר"ש. ועי' רש"י ופ"ה. שדרבן להאבל אבל. כ"י"ק וכ"כ"י ונ"ק"א שדרבן. כ"י"ל ר"י שדרבן לאכול. וכה"כ כ"י"ד כ' (עס לאכול חיוב) ועי' ספ"ט: וכה"כ לאכול גוס כמס"כ. אב"ר (כ"ג) כ"י"ג ל"ה. אין חיובין עליהם. כמס"כ עליו. כ"י"ט ע"ה.

ראשון לציון פ"ד ה בסנה ר"א כו' עי' הגר"א כ"י"ט זבחים מ"ה ס"ג וגם כ"ז"ט מנחת ק"ט ע"ב ד"ה נתלה כו' גמ"ס נפלה מרבינו קלימוס:

תוספות רע"ק הבשר למחר לא נתפס דאין לבשרה לא אכילה מוכח ולא אכילה אדם אבל אם חיוב להקטר אמורים נתפסל גם הבשר כן איתא בסוגיא דליה. ואולם מדברי הרמב"ם ש"ח דחשיב בכלל דברים שאין חיובים כשום פגול מ' שאין לו סתרים. אובל בשר האת הנשרפת כמבואר דאף בנתפסלו הפרים אינו חיוב על אכילה הבשר וע"ע: [אות] פ"ג במשנה אין חיובין עליו. אבל מ"ס פסול בק"י מה שלא לשמה דלא מפסל בשלמים פגול בחטאת הפנימית. מוסל דפוסל בשלמים לכ"ש דפוסל בחטאת הפנימית גמרא פ"ק ד' י"ד ע"א:

י כ"ן תפארת ישראל

בה דעיקר פגול בשלמים כתיב, ומנה ילפנין לכל הקרבנות, ולהכי לרץ שיהיה בשלמים שוריקת דמן במזבח החיצון, משנה"כ פרים ושעירים הנשרפים, דמן מרק רק לפנים [אב"י ואול"ק] הו' כל' אישורין אסורים באכילה ואין יחול עליהן איסור פגול, הדי לר"ש אין אהע"א אפילו חומר על קל. וי"ל דנקדשים אף לר"ש אהע"א [ככריות כ"ג ג']:

אור גדול ובמשה כ"ש שאינו על מזבח החיצון בשלמים. (כתוב' ס"ה ב') ד"ה אב"י הקשו וי"ל חטאת הפנימית אבאי צריך לעשותהו מפניו לר"ש דאמר אין פיגול בעולין ואין נותר בעולין לפי שאין איסור חל על איסור ואבאי חיובין עליהם משום נותר וטמא הא אית בהו מעילה ואין איסור חל על איסור ומיהו בזה י"ל דמשבתת לה לאחר שניתך הבשר ועדיין ראוי לאכילה כו' ומ"מ קשה מפניו שהרי פקע פיגולו שמששלבו האור עכ"ל. וע"ע דהא מבי משלה כהן האור פקע נמי איסור נותר וטמא כדאיתא בגמ' (ס"ג א'). ואפשר דפקע פיגולו מתן לא שייך רק באימורין הקרבים ע"פ המוכח אבל לא בפרים הנשרפים דנשרפים חוץ לעיר אבות הרשן. רק דכוונת החוס' עפ"י הא דאמר (לי"ה א') דהישב באכילת פרים ובשריהו לא עשה ולא כלום רק אם חיוב באימורין נתפסל גם הבשר עם האימורין וסבירם דזה לא שייך רק אם חל הפיגול על האימורין

כ"ט) דג"כ עכו"מ רש"ין להביא קרבנות כשראל, מדכתיב איש מזבח ישראל אשר יקריבו, ודרשנין איש איש לרבות עכו"מ: (ל) אב"י ר"ל אינו נפסל בפגול: (א) ככל הסגוין במשנה ג', ולאפוקי הנך דפ"ג מ"ה: (ב) בנותר בשמן לאחר זמן אכילתו ואכלן: (ג) באלקן בטומאת הגוף: (ד) דבאכל דם שנתה אחר זמן

ואנבן נתפסלו גם הפרים משא"כ אם איננו חל על האימורין שוב גודאין נא נתפסל הבשר ג"כ כיון דכל עיקר פיגולו דבשר הוא אב"י דאימורין א"כ לא יתא פסול חסור מן העיקר. וא"כ כיון דבאימורין לא משבתת פיגול שפיר קשה. אטעם דחוק הוא וע"ע. שוב ראינו דלק"מ דע"כ האי דאמר (מ"ג א') דפקע איסור נותר היינו לענין נכות דאף אם ירדו ועלו אבל לענין אכילה לא דהכי איתא פיגול הו"ל נותר יעושה"מ. ודברי רש"י דמשלה בהן האור דפקע פיגול הו"ל נותר יעושה"מ. ודברי רש"י (מ"ג ב') דפ' לענין אכילה צע"ס מבריות. ועוש (מ"ג ב') בהגהות הב"ח ותחת דנחשון הוא הפיגול אף לאכילה כדמוכח מבריות וכמ"ש תוס' (פ"ב ב') ד"ה הקומץ. ונותר לאכילה לא. ומסמא שפיטא דלק"מ דיהם טומאת בשר והכא טומאת הגוף ואשה"מ:

בצפון. והא דלא תני הכא וקבול דמן [גכלי שרת] בלפון אע"ג דכלהו קבלת דמן בלפון במקום שחיטה. דסמוך לשחיטה כתיב ולקח מדם הפר. הלא משום דליכא אשמו של מלורע שהכהו היה מקבל/מקלף דמו בכפר דכתיב (ויקרא י"ד) ולקח הכהן מדם האבס ונתן. מה נתינה בעלמו של כהן

באלצבו. אף לקיחה בעלמו של כהן. מש"ה לא כתב הכא וקבול דמן שאין קבול דמן שיה. ומשום דלא כתיב ליה בלא קבלת כלי שלאחר שקבל כהן אחר מקלף דם בידו. היה כהן אחר מקבל הדם בכלי. מש"ה הדר תני כהדיא אשם מלורע אשם חלוי שחיטתן בלפון וקבול דמן בכלי שרת בלפון: פר ושעיר של יום הכפורים. אקדים הנא למטאות ברשא. דליידי דהתיא מדרשא חביבא ליה. ומטאות פנימות ליידי דכנסה דמן לפני ולפנים חביבא ליה ואקדמינהו לשאר מטאות. והינהו נמי שחיטתן בלפון דכתיב

(ס"ד) וכחט את החטאת במקום העולה וקרא יתירא הוא דהא כתיב במקום אשר השחט העולה השחט החטאת. הלא זה צנה אב לכל החטאות שיהו טעונות לפון: וקבול דמן בכלי שרת. דכתיב בעולה סיני (שמות כ"ד) וישם בלגעת וממנו למדו כל הזבחים להיות טעונים כלי: הויה על בין הבדים. עומד בין שני בדי ארון ומה אהת למעלה ושבע למטה כנגד עביו של כפורת. ולא היו נוגעים בה: ועל הפרוכת. דכתיב (ויקרא ט"ו) וכן יעשה לאלה מועד: ועל מזבח הזהב. דכתיב ואלא אל המזבח בכדר עבודת ית"כ כפרשת אחרי מות: מתנה אחת מעכבת. כדאמרן בפ' ב"ש [ד' ל"ו] דכפר העלם דבר כתיב ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת כן יעשה לו וקרא יתירא הוא. לעכב שאם חסר אחת מן המתנות לא כפר. ודרשין ועשה לפר זה פר ית"כ. דכדידיה נמי מהכא אחת מעכבת כמו פר העלם דבר: שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי. (ויקרא ד') אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד ואלה מועד למערבו של מזבח החילוף היה: אם לא נתן. שירי הדם כולן: ב פרים הנשרפים. פר העלם ופר כהן משיח שאין שיעריהם הנשרפים. אצל בין הבדים לא כתיב בהו

כתיב ולקח ונו'. ונתן. מה נתינה כו' ולא אמרין מה נתינה בעלמו כו'. וכמא הכא דריש משום דמיותר דכתיב בלפון עשיר ועני. ואע"ג דכתיב דריש מקמאי אבחרתי כמין. ע"כ. ומ"ש הר"ב שלאחר כו' היה כהן אחר מקבל הדם בכלי דכתיב (ויקרא יד) כי כחטאת האשם הוא.

מה חטאת טעונה כלי. אף אשם טעונה כלי בריתא בנמרא: בצפון. מכותל המזבח לפניו עד כותל העזרה. והוא ששים אמה [וחצי] וכל שכנגד הרוחב הזה מכותל האולם עד כותל המזרחי. והוא ע"ז אמה. הרמב"ם. וכבר הארכתי בזה בס"ד במ"ט פ"ג דיומא: פר ושעיר של ית"כ. סהן חטאות דכתיב (ס"ט) צפר בן בקר לחטאת. והשעיר (א) אשר עלה עליו הגורל לה' וטעמו חטאת: טעון. ל' לורך הוא כדפי' הר"ב בריש פ"ג דכזרים: [ועל הפרוכת. כתב הר"ב דכתיב וקניענה לאהל מועד. ובפרים הנשרפים למשנה ב' כתיב (ס"ד) לפני ה' את פני פרכת הקדש:] אם לא נתן כו'. לטון הר"ב דכתיב הזאות ומן דמים כו'. עיין בפ' דלקמן מ"ד: לא עכב. עיין [מ"ט] במשנה ו' פרק י"ג: ב פרים הנשרפים. לטון הר"ב פר העלם ופר כהן משה. ענינם נשנה במסכת הוריות ועיין בסמוך: ושעיריהם הנשרפים. לטון הר"ב שיערי ע"ז שהוקשו לפר העלם. כמ"ס במ"ב פ' דלעיל וגם לטון רש"י דקטנ לעיל פר העלם אף על גב דשיעריהם בלפון רבים. וטעמא דשיעריהם בלפון רבים דק"ל דשאר שבטים מביאין על ידיהם כדאיתא בספ"ק דהוריות. וזימא פ"ה ד' ג' תניא כה"ג. והקשו תוס' דה"ל למתני (פר) [פרי העלם דבר] נמי בלפון רבים: שהרי כמו כן כל השבטים מביאין. ותיירו דלתי למעט למימר דליידי

(*) כדפי' וד"ק הוא שעלה גורל לחטאת לה'. נמי כדכתיב (ויקרא ד') אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד ואלה מועד למערבו של מזבח החילוף היה: אם לא נתן. שירי הדם כולן: ב פרים הנשרפים. פר העלם ופר כהן משיח שאין שיעריהם הנשרפים. אצל בין הבדים לא כתיב בהו

היה

תוספות רע"ק פ"ה א [אות ד'] במשנה בבבוי שרת בצפון. אין לומר פלא קתני גבי שחיטתן בכלי שרת רמזנה דשחיטתה לא כתיב ב"ש. ד"ל דלא בא להשמיענו דבעי כלי שרת. אלא דאשמעי' דגם הכ"ש בעי להיות בצפון (כמ"ש לקמן במשנה ז') תוס': אות [ח] תו"ט: ד"ה שחיטתן בצפון אבחראי מטיף ע"כ. וכתבו עוד דבהטאת דכתיב ולקח באצבעו. ובאצבעו ליש קבלה וע"כ דהקבלה בכלי ובאצבע היינו דעביד אוון לכלי ולקחו באצבעו: [אות ד'] חרע"ב ד"ה שירי הדם בדכתיב. בהו"ל הקשו דלמ"ל קרא תיובת ליה דאין מעבירין עדיף מתיר. קרבן נתנאל זוף מניח:

של

תפארת ישראל יבין

ר"ל צוה כל הק"ק שזין שחיטתן בלפון, אצל לעיני קבול דמן, יש אשם מלורע, שיש בו דבר שאינו בשאר הקרבנות, שקודם שיקבל הדם בכלי זריקה, מקבל דם תוך יד הכהן למתן הנוך ובהיות של מלורע, והרי קבלת הדם ביד אינה טעונה לפון, משום דלפון באשם רק מחטאת ילפין [כש"ס דמ"ו ב'], ובחטאת ליכא קבלה ביד. וכי לענין מקום זריקה, תלוקים הן מיני ק"ק, דיש מהן שנוק רמן בפנים ויש בחוץ. וכ"כ במקום אכילה תלוקים הן זמ"ז, דיש שאינן כאלכין כלל. ובכל חד וחד מהם הנא לקמן בפרקו דינו בלאו באכילה נפשיה: (ד) שטיהן חטאות הן, דכפר כתיב פר בן בקר לחטאת, ובשעיר כתיב והשעיר אשר עלה עליו הגורל ל' ועשהו חטאת: (ה) דהיינו מכותל הלפוני של מזבח עד כותל הלפוני של עזרה, וכוא סי' אמה וחצי, וכן כל שכנגד הרוחב הזה מכותל מזרחי של אולם עד כותל מזרח של עזרת ישראל, וכוא ע"ז אמה: (ו) הא דלא כלל ותנא שחיטתן וקבול דמן בכלי שרת בלפון, דהרי גם לשחיטה לריך סבין כלי שרת [כזבחים ל"ו ב']. יל דגם בקבלה לא תנא בלי שרת רק [סדר קרישים ח"א] גיב"ל

אלו ואלו נשדדן בבית
הדין, כיון ש"ה"ס מס' מס' מס'
כ"ב י"ב מ"ה ע"ה"כ כ"ב :
ב השמות הנכבד והיוה"ד.
ל"ג פ"ה ר"ח ששון ארבע
סמכות. ע"ה פ"ה מ"ה
מנצ"ח כ"ז : ע"ה בכ"ש.
ל"ג ע"ה מ"ה ע"ה ש"ה :
שירי הדם היה ששון.
מ"ה ע"ה ונאכלין לפני
מן הקלעים. מ"ה ע"ה פ"ה י"ה

שנויי נוסחאות
ב בית הדין .
במשנה אבית הדין .
ב המאות הצבור .
במ"ק הפאה . וכו' .
במשכ"ב ד"ו גם בסמוך .
אלו הן המאות הצבור .
כ"ד טעויות הצבור
והיוה"ד . ובא לו . נ"ב .
בא לו . יסוד דרומית .
בש"מ דרומי וע"י
הו"ע .

ראשון לציון
פ"ה ג הו"ע ר"ה
דרומית מזרחית
כו' וגם במשנה כ"ה"ס כלס
כ"ה"ו כו' עיין י"ל"ט :

תוספות ר"ע
ג [אות מ] שירי הדם
היה שופך על יסוד
דרומית . צ"ל דרומי :

(* כ"ה ד"ק ונ"ה
הגיון ג"כ ו"ל מונן
והיותו נכון על יסוד
בכרייתו בנמ' .

לקומים
ג במשנה על ארבע
קרנות. לא הנא נקצור על
הקרנות למזן דלא בעין
דוקא כנגד מדה של קרן
כ"ה"ג ב"ס ומש"ה ריב
בזמנו על ארבע קרנות
כ"ה"ג דכ"ס א"מין
דעמיה מדכתיבומההריאל
ולמעלה הקרנות ארבע
ודר"י רבות קרנות ארבע
כלי . ששנות הקרנות
הוספה למטה מן ארבע
אות דהיינו עד החוט
דכ"ה"ה היו קרן ולקן נקט
ארבע כלשהו דק"ה. (ש"ל :
תו"ש ד"ה דרומית וכו'
קקן וכו' עמו הס"ד א"ס
לכל זה דקן גופא לשון
קק"ה היו ומקרא מלא בעיני
המזבח ממנו סמ"ן קרנותיו
וכ"כ הרמ"ז ו"ל ו"ל רוב
דרכא ל' נקיעה בין חיבור
בין כרובים ע"כ וכו' משנה
ענין הן הוא בלשון סק
ו היתה ארבע הקרן
משמחה וכו' : (ש"ס) :

נמי צפר שמזיח לצור בע"ז . וזה אינו דהוא עולה היו
ע"כ : אלו ואלו כו' . לשון הר"ב וצפרים הנשרפים כתיב על ספק
הדשן ישרף . והשאה הוקטו דלעיל ס"ס . רש"י : ג על ארבע
קרנות . ע"י צפי' הר"ב דרפ"ד : עלה בכ"ש ופנה לסובב .
שני כבשים קטנים יולאים מן הכבש
שבהן פונים ליסוד ולסובב כדלמרינן
בגמרא פ' דלקמן דף ס"ב ובס' גרס
הבית סומן מ"ד סמכותיה על מקרא
דיחזקאל (מ"ג) ומעלהו פטח קדים
מדלא כתיב ומעלתו . ועיין מ"ס פ'
דלקמן מ"ג . ומה שכתב הר"ב ברי"ט
פ"ב דתמיד : ובא לו לקרן דרומית
מזרחית . לשון הר"ב כדק"ל כל
פיטח וכו' דילפינן לה מים של
שלמה לקמן בגמרא פרק דלקמן דף
ס"ב . וכבר כהציון צ"ה ס"ד
דיומאל : [דרומית מזרחית כו' . כלס
בתי"ו . וכן הוא בהל' הרמב"ם
וגם במשנה בכ"מ כלס בתי"ו . והף שקרן הוא לשון זכר ומטוס
כך ביסוד דלקמן *] וכן גרס דרומי וכן במשנה דלעיל יסוד
מערבי . לפי שיסוד הוא לשון זכר . אשכ"כ כאן הוא כמו חסר
רוח ובאילו שטיע קרן רוח דרומית מזרחית . ולכך בא התי"ו
להורות על רוח החסירה ורוח נמלא בלשון נקבה כמו בלשון
זכר כמ"ס רש"י צפי' פרשת וישלח . כך ל"ל לקיים גי' הס'
ולשון הרמב"ם אף שראיתי סודר החפלה הגדפס באמשטרדם
ונתכחו שם כל אלו ההו"ן : שירי הדם היה שופך כו' .
דכתיב (ויקרא ד') ואת כל דמה ישפוך אל יסוד המזבח :

מערב שהוא המוך להיכל . אף ירידתו מן הכבש נטון השירים
לפנים מן הקלעים . לפי שבמשכן היו קלעים היקף לחצר אהל
עולמים היתה חומת העזרה במקום הקלעים : לזכרי בהונה .
כל

י ב י נ

של י"ב ושל שאר הנשרפים : יח) מחוץ לעיר , במקום
שמוציאין לים , דשן מזבח החיטון : יט) החיטונות , שאנו
לריבים להזכירם , שהרי המאות הפנימיות כבר נשנו : כ) ר"ל
מוספי ר"ח ומוספי המועדות שהיה צריכה גם שיערי המלות :
(כא) בין המאות לצור או של יסוד : (כב) המזבח היה כעין ג'
מרובעין זה ע"ג זה , המרובע התחתון רחב ל"ב אמה על ל"ב
אמה בגובה ה' טפחים [וכל אמות שבמזבח של ו' טפחים , חוץ מהקרנות
שהאמה שלהן של המשה המשה טפחים] וזה נקרא יסוד [חוץ מ"ד מורה
ודרוס , לא היה ארכן רק ל"א אמה כל אחד , בלשון ס"י כ"ע] , ועליו
רבע השני רחב ל' אמה וצ' טפחים על ל' אמה וצ' טפחים ,
בגובה ה' אמות , וזה נקרא סובב , ועליו רבע הג' רחב כ"ח
אמה וד' טפחים על כ"ח אמה וד' טפחים בגובה ג' אמות , וזה
הנקרא מזבח , ועליו בכל קרן אבן מרובע חלול פתוח למעלה ,
רחב אמה על אמה בגובה ה' טפחים , ואלו נקראים קרנות
המזבח . נמלא גובה כל המזבח כ"ח טפחים , שהן ט' אמות
וד' טפחים [רמב"ם פ"ב מצות הבחירה] . וחוט סיקרא ברוחב
שטח מקיף סביב למזבח באמצע גובה , דהיינו בכסובב , בגובה
כ"ד טפחים מהיסוד . והנה דס עולה בהמה , השס , ושלמים
והטאה העוף , דמן ניתן למטה מחוט הסיקרא , לכן עומד הכהן
למטה על הרצפה אלל זויח המזבח שיש שם יסוד , וחורק הדם
מהכלי , כדי שיגיע הדם מכלן ומכלן לזויח למטה מחוט , וכן
עושה לזויח השני שכנגדו בלשון . אבל בחטאת שזריך ליתן
מהדס באלבע שסמוך לגודל , סמוך לקרנות המזבח , שהן למעלה
מחוט הסיקרא , להכי היה צריך הכהן לעמוד על הסובב בשעה

אילו ואלו יו) נשרפין בבית הדין יח) :
ג המאות הצבור והיוה"ד . אלו הן
המאות הצבור יט) . שיעורי ראשי חדשים .
ושל מועדות . שחזרתן בצפון כא) וקבול
דמן בכלי שרת בצפון . ודמן מעין
ארבע מתנות על ארבע קרנות . כיצד .
עלה בכבש ופנה לסובב יב) . ובא לו
לקרן דרומית מזרחית . מזרחית צפונית .
צפונית מערבית . מערבית דרומית יג) .
שירי הדם היה שופך על יסוד דרומית .
ונאכלין לפניו מן הקלעים יד) . לזכרי

מזרחית . שבה הוא פוגע ראשון . כדק"ל [יומא דף פ"ה] כל פינות
שאתה פוגה לא יהיו אלא דרך ימין והכבש בדרום וכשעלה בו [פניו]
למזבח נמלא ימינו למזרח . ופונה לימין למזרח ובה לו לאותה הקרן
והולך ומקיף בסובב דרך ימין ופניו למזבח מן הדרום למזרח
וממזרח ללפון ומלפון למערב דהיינו דרך ימין ואמה על אמה
ברום אמה הנתון בראש המזבח בכל זויח וזויח שבה קרוי קרן :
על יסוד דרומית . דילפינן ירידתו מן הכבש בחטאות החיטונות
ושירי הדם בידו . מילאתו מן ההיכל ושירים הפנימים בידו .
מה יליאתו מן ההיכל היה נטון שירי הדם בסמוך לו שהוא
יסוד מערבי כדכתיב (ש"ס) אשר פתח אהל מועד דהיינו ללד
בסמוך לו . דהיינו יסוד דרומי סמוך לכבש . שהכבש בדרום :
מועד . ובחטאת . (ש"ס ו) במקום קדוש האהל בחצר ח"מ . ובבית
דגבי חטאת ואשם ומנחה כתיב כל זכר בכהנים יאכל אותה :

י ב י נ

שנתן הדם , לכן עלה הכהן עם הדם בכבש שהיה בלד דרוס של
המזבח , ומשם ילאו צ' כבשים קטנים , א' ליסוד וא' לסובב ,
ובה לו לאותו כבש שפונה לסובב , ועומד על הסובב והדס בידו :
(בג) דכל פינות שאדס פונה , ראויין שיכו דרך ימין , להכי מדיחה
הכבש בדרום המזבח , כשעלה בו ופניו למזבח , א"כ יהיה ימין
הכהן למזרח , ונמלא פוגע החולה בקרן של דרומית מזרחית .
וכשהגיע לשם עובל אלבע ימינו הסמוך לגודל בדם שבמזרק ,
וסומך אל האלבע ההוא האגודל מכאן והאלבע הארוך מכאן ,
ומתח האלבע הטבול בדם על חוד זויח המזבח למעלה מהסובב ,
ואם נתן הדם הוך אמה מחוד מכאן או מכאן , כבר , מדיחה
נגד הקרן [וא' : שיתן הדם בקרן שכלא המזבח ממש [כרמב"ם פ"ה
ממעשה הקרבנות וע' בהקדמה פ"ה ס' ד'] , ואח"כ מקנה האלבע מהדס ,
בשפת המזרק , והולך ומקיף משם דרך ימין לקרן מזרחית לפינות
ומשם לקרן לפינות מערבית , ומשם לקרן מערבית דרומית , וכשגיע לכל
קרן וקרן עובל אלבע בדם ומזה ומקנה כלעיל : (כד) הוך קלעי
הלך אהל מועד שבמדבר , והוא בבית המקדש כל הרווח שנתון
עזרת ישראל ולפנים ואחילו בלשכות הבניות בחול ופסוחות לקודם
[כס"ד ד"ו] , ואחילו בהיכל גופיה מותר לאכול ק"ק כשאי אפשר
לאכול בעזרה [ספרי] , ומה"ט נקט לפנים מן הקלעים , ולא הוך
העזרה . משום דר"ל בכל מקום שהוא הוך היקף הקלעים , אף
שאינו עזרה ממש , רק לשכות או היכל , מותר לאכלן שם , משא"כ
שיטתן בכל מקום בעזרה [כלקמן מ"ו] , היינו בעזרה דוקא ולא
בהיכל [ורק בדועד כבר גם שם רמב"ם פ"ה ממע"ק] ולא בלשכות
שבחול אף שפסוחות לקודם , [עוד צ"ל דשוכה מכאן דכל פרק זה
מדלין

בכל מאכל. משום דבעי למתני בפסח דאינו נאכל אלא לני
תנא בכלהו בכל מאכל: ליום ולילה. דכתיב (שם ז) ובשר זבח
חודת שלמיו ביום קרבנו יאכל למדני לחודה שנאכלת ליום אחד.
הטאת ואשם מנין ת"ל זבח: עד הצות. סייג טעו חכמים
לחורה להרתיק את האדם מן העבירה.

כהונה. בכל מאכל (ב). ליום ולילה (ב).
עד הצות (ב): ד העולה קדשי קדשים(ב).
שחיטתה בצפון. וקבול דמה בכלי שרת
בצפון. ודמה טעון שתי בתנות שהן
ארבע (ב). וטעונה הפשט ונתוח. ובליל

תנא הכא דהיא גמי קדשי קדשים כהטאת ואשם. שהרי היא
שזה להם למקום שחיטתן וקבלת דמן: שתי מתנות. בקרן
מזרחית לפניה. ובקרן מערבית דרומית שנגדה באלכסון.
וטעמא משום דקרן מזרחית דרומית לא היה לו יסוד לפי שלא
היה בחלקו של בנימין שנהגבא יעקב עליו (בראשית מ"ט) בבקר
יאכל עד. בההכנסתיה יתבני מקדשא. דבר המקדש לדמים לא
יהא אלא בחלקו של בנימין. ואותו הקרן לא היה בחלקו. שהמזבח
היה חופס בחלקו של יהודה אמה במזרחו ואמה בדרומו. כל
אורך מזרח ודרום בעובי אמה. אלא שלא היה אמה שבמזרח
על פני כל המזרח. שכשמגיע לקרן מזרחית לפניה. היתה כלה
בהוך אמה לקרן. וכן אכילת האמה הדרומית לא היתה מהלכת
על פני כל הדרום. שכשמגיע לקרן דרומית מערבית היתה כלה
סמוך לקרן אמה. נמצא יסוד לשלש הקרנות. הלכך היה מחיל
בקרן לפניה מזרחית. האיל וקרן דרומית מזרחית אין לה
יסוד. לפי שלא היה בחלקו של עורף שנהגבא עליו יעקב.
וטולה טעונה תחלת מתן דמה כנגד היסוד. הלכך בעי הנך
חרתי דלמרון. דשתי מהנות שהן ארבע בעיקן כדי שיהא מתן
הדם בד' רוחות המזבח דכתיב (ויקרא א) וזרקו את הדם על
המזבח סביב. אי וזרקו יכול יורקו בזריקה אחת. ת"ל סביב
וא"ל להקיף בזריקה אחת. אי סביב יכול יקפצו כהו. ת"ל
וזרקו. ואין זריקה אלא מרחוק. וכהו א"ל להקיף אלא באצבע.
הא כילד נוסח שתי מהנות שהן ארבע: וטעונה הפשט ונתוח.
דכתיב (שם) והפשט את העולה ונתח אותה לנתחים: ובליל
לאישים

בבל מאכל. עי' מ"ו פ"י ומ"ט שם בס"ד: ליום ולילה. לשון
הר"ב דכתיב ובשר זבח וגו'. למדנו לחודה שנאכלת ליום אחד.
ובקדשים לילה הולך אחר היום. דכתיב (ויקרא ז) לא יטח ממנו
עד בקר. רש"י: ד העולה קדשי קדשים. לכן הר"ב ומשום
דלא כתיב בקרא כו'. תימה ומה"ט

ה"ל למימר [במי] גבי זבחי שלמי לבור
דהא לא כתיב בהו קדש קדשים.
וילפינן [כמ"ט בר"פ] מדאחשק לעולה
מה עולה ק"ק. תוספות: קדשי
קדשים. לשון הר"ב ליפסל ביולא
וטבול יום ומחוסר כפורים ומועלים

בה. וכן לשון רש"י וכתבו התוספות ולא היה לו לפרש לענין
טבול יום. ומחוסר כפורים. שזה הדין נהג בכל הקדשים אפי'
קלים [כדמוכח רפ"ג] אבל יולא ומעילה יחא דקדשים [קלים] לא
מיפסלי ביולא. ואין בס מעילה. ע"כ. ואני אומר דאף יולא
לא ה"ל לפרש מדאחשקן דמיפסלו ביולא מוד לחומת העיר שלא
לאכלן כדפירש הר"ב והרמב"ם ספ"ח. ועיין מ"ט במשנה ג'
פ"ג דמנחות. וכן לקמן מבנה ו' דתנן קדשים קלים לא פירשו
רש"י והר"ב אלא מעילה: שתי מהנות. לשון הר"ב בקרן
מזרחית לפניה כו'. לא בקרן שעל המזבח אלא כלומר בזיות.
וכן בפ"י משנה ב' ובהדיא תנן בריש מסכת קנים דעולה
בהמה נעשה למטה. ומ"ט הר"ב דקרן מזרחית דרומית לא ה"ל
יסוד כו'. באחשכניה יתבני מקדשא. דבר המקדש לדמים וכו'.
כשמגיע לקרן מזרחית לפניה היתה כלה וכו'. וכ"כ ברפ"ג
דמזות. ועיין מ"ט במשנה ד' פ"ב דנגעים. ותמיהי דכיון

שפרשט שלא היה בנין היסוד בשל יהודה ה"ל לכתוב דמתרגס
באחשכניה יתבני מדבחה דמשמע בינא ממש. אבל מקדשא
משמע דבנין היה אלא שלא נתנו שם הדמים. דהכי תיחא
בגמרא מאי לא היה לו יסוד. רב אמר בבבלי. לוי אמר בדמים.
רב מתרגס באחשכניה יתבני מדבחה. לוי מתרגס באחשכניה
יתבני מקדשא מקום מקדש לדמים. וכן רש"י נקט לה
בד"ה עורף וכו' באחשכניה תבני מדבחה. אבל אין ספק אלא
שהטעם להר"ב בתרגום דידן שמתרגס מקדשא ואבן שפסיה
ורגילות בתרגום דידן נקט מקדשא וכ"כ ה"א בספ"ד
דתרגום דידן מתרגס מקדשא. ומ"ט הר"ב בחלקו של עורף

ה"ב ומ"ט הר"ב ועולה תחלת מתן דמה כנגד היסוד. דכתיב אל
זכרון יסוד וכו'. וכתב הר"ב והרמב"ם סוף פרקין. וכן בגמרא שם דף ג' וכו' פ"ב אע"ג דרש"י
בק"ו אחא בגמרא דף ג' ב. ודלמרון תחלת מתן דמה לא למעוטי שירים דשירים ג"כ היה שופך אל יסוד דרומי כדתנן רפ"ד
דחמיר וע"ס. ועיין מ"ט במשנה ב' פרק דלקמן. וכתבו התוס' דתימה דלא הני לה הכא. והרר"י מאורלי"ט פ"י דכיון דשמעין
תנא דפנימיות ביסוד מערבי. וגם תחילת בחינות למתני יסוד דרומי. ה"ה בצולוהו. ואע"ג דחשיב בכל פנימיות היינו משום
דהתחיל

ד העולה קדשי קדשים
ליום ולילה. משום דבעי
למתני בפסח דאינו נאכל
אלא לני תנא בכלהו בכל
מאכל: ליום ולילה. דכתיב
(שם ז) ובשר זבח חודת
שלמיו ביום קרבנו יאכל
למדני לחודה שנאכלת
ליום אחד. הטאת ואשם
מנין ת"ל זבח: עד הצות.
סייג טעו חכמים לחורה
להרתיק את האדם מן
העבירה. דהא קרא לא
יטח ממנו עד בקר
קאמר: ד העולה קדשי
קדשים. היא ליפסל
ביולא. וכתבול יום.
ובמחוסר כפורים ומועלים
בה. ומשום דלא כתיב
בהו קדש קדשים היא
כמו בחטאת ואשם. אשמעינן

שנויי נוסחאות
ד שחיטתה. דמה
ודמה. דל"ג וכמסכ"ב
ד"ו שחיטתו. דמן ודמן
ואינו נקט.

תוספות חדשים
ד במ"ט ד"ה שתי
מהות כו' וכתבו
התוס' כו' ול"ג משום
משום דכחשת פנימי
ומימי פלטי הנאי כמ'
ד' ל"ג ר"י סבר זה וזה
יסוד מערבי ורש"י סבר
זה וזה יסוד דרומי ומי'
דלא כהרמב"ם והא דהכי
פנימיות תני ומני דהכי
דקמ"ל דוס עירוב דיערב
ואחיה דף ל"ב ע"כ גי' כה'
שמעטב ה"א שיעטב גם כה'
כסן משתי ע"ס ותני:
(ממהרש"ח ז"ל):

ראשון לציון
ד במשנה שחיטתה
בסוף עיין י"ב פיר' למשנה:

לקושים
ד במשנה לאישים
חרתי משמע וה"ל תנן
נס"ס דלעיל לשם אישים
משום דהרי יניחו טאף
על פי שהאש יורדת מהן
השמים מזה להניח מן
הכדויות. (ש"ל): חו"ט
ד"ה העולה וכו' תימה
וכו' נל"ג דהא היינו
דגמרינן לכו במה מן
המדות שהאר"ל מרשט
דהיינו כהיקס סו"ל כלינו
כתיב בקרא ולא הולך
לפרש אבל הכא נשלה
דלא דעתינן אלא מסביר
אזי ממ"ט הרמב"ם ואר"ב
שכרי היא שזה וכו' לו
כמי"ט רש"י דהא בולב
לגבות ואין לך ק"ק גדול
מזה דבדק"ל גופיהו מאי
דאין צבו לגבות ק"ק
איך ידחתן בפי' החיור
וכו' ע"פ מש"ס הולך
לפרש. (שם): ד"ה
קדשי וכו' דאף יולא וכו'
ומעילה לא ק"ל דאש"י
דבקדשים קלים נמי איבא
מעילה באמוזין הא כיון
דאין לגבות איננו ק"ק
מיקרו כמ"ט בס"ד רש"י
ו"ל בסמוך. (שם):

יבין

תפארת ישראל

יבין

מדאין זו מחלוקת, הוא בלשון ממש כמו שנחמר לנו ממשרט"ם מסיי,
ולכך נקט קלעים. ומש"ט אומרים פרק זה בכל יום, ועי' בפירושו מכות
פ"ג ס' כ"ג, שהארנו שם. מיהו עזרת כמים אפילו לאכילת הק"ק
אינו כשר [ולא כרמי'] (בה) וא"ל לני כפסח: (כו) ביום הזביחה
ובלילה שלאחריו: (כו) משום סיב מדבכין, דמדאורייתא נאכל כל
העולה: (בה) ר"ל העולה אף דלא כתיב ביה בקרא קדש קדשים
היא, כמו בחטאת ואשם, אפ"ה ריביה כשאר ק"ק, שיהיה
בצורה מעילה, ושיפסולי בצורה כשיואל חוץ לעזרת ישראל:
(כז) והיינו שהכין עומד עם מזק הדם למטה על הרפס, וזרק
הדם מהמזרק עד זיות המזבח במזרחית לפניה, וחזר והולך נגד
זיות מערבית דרומית של מזבח וזרק גם שם. ובי' הזריקות יהיה
למטה מחוט הסיקרא, וכל זריקה מדיחיה נגד זיות המזבח,
מתפשטת אילך ואילך על ב' רגלי המזבח, כדי שיתקיים מה
שאמרה תורה סביב, וגם מה"ט נחראו ב' הזריקות שהם שסן ד'.

מיהו בב' זיות האחרות של מזבח אינו רשאי לעשות הזריקה,
משום דבזיות מזרחית דרומית לא היה יסוד, דהיסוד לא היה
בולט רק בכל פני המערב ובכל פני האפסן, ויסוד שבמערב
מתארך עוד אמה א' להלאה על פני הדרום, וכ"כ יסוד שבצפון
מתארך עוד אמה א' להלאה על המזרח, נמצא רוב פני המזרח
ורוב פני הדרום עם הזיות שביניהן, היה בלי יסוד, והרי עולה
טעון סביב וטעון יסוד. [דהא דלא קאמר נמי הכא שני הדם היה
שופך על יסוד דרומי, וכדקאמר בהנך לעיל. ה"ע משום דהנך לעיל
פליגי תנאי בש"ס (ד"ג ב') אי כרבות פנימיות וחיצויות, שיהיו שפית
השנייה ביסוד מערבי או ביסוד דרומי, להכי קמ"ל תנא לעיל דלא
כתרווייהו דפנימיות נשפכות ביסוד מערבי וחיצויות ביסוד דרומי, וכוון
דשמעין כחטאת דשיריה נשפין ביסוד דרומי. ה"ס בעולה וכלל הקדשים.
אבנבן ק' הא דנקט בב' הפנימיות תני ומני, דשיריים נשפין ליסוד
מערבי, ולא יליף מד מחבריה דליפינן בחיצויות. ומ' דעמיתו' דומק,
וע"ס

איזהו מקומן פרק הזבחים

ה' זבחי שלמי צבור
 ואשמות. כל ע"ג ח"ב
 פ"א מה ע"כ פ"א י"ג ודחה
 מעין שתי מתנות. מ"ו
 ע"פ פ"ו: ונאכלין לו לזכרי
 כדוריה. מ"ו פ"א ח"ב
 מ"ג פ"א ח"ב ע"ג פ"א
 בכל טאה. מ"ו ע"ג פ"א
 ה"י: ליום ולילה. מ"ו
 ע"ג פ"א: עד חצית. מ"ו
 ע"ג פ"א: ה' התורה ואיל
 נזיר. פ"א פ"א: בכל מקום
 בעורה. מ"ו פ"א ח"ב
 מ"ג פ"א: ודמן מעין
 כ"ו. מ"ו ע"ג פ"א: ונאכלין
 רכל העיר. מ"ו פ"א ע"ג פ"א:
 ליום ולילה עד חצית.
 ידועני נכנס פק ח"ב פ"א

שנויי נוסחאות

ה' שהן ארבע. מכלן עד
 שהן ארבע דגני מ"ה
 ליהא ארבע ט"ה. ב"ב
 טאה. כחש"ב לכל.
 ו' ר"ב ארם. כחש"ב
 ד' וכל. ב"ב טאה. מ"ב
 ב"ב. כ"ו לילה וכן
 במשנה הסוטה. דהורם.
 ב"ב וחסורם וכן במשנה
 הסוטה.

ראשון לציון

ה' ה"ה ד"ה ונאכלין
 ליום כי לזמן הר"ב
 דכתיב כ"ו ולא ידעתי מאי
 דוחקיה ט' ע"י יו"ט:

(*) דכ"ה אלן הוספס
 סמו"ט ד"ק בין מ"ה
 כלשם למ"ה ומ"ה הר"ב
 כ"ו וה"כ הענין ט"ה
 לזמן ועל"ס לזמן ט"ה
 ויפ"ה מדוע לא הקדים
 לכתוב כן כמ"ה ועוד
 שכבר כתב כן הר"ב ט"ה,
 ו"ע.

לקוטי

ה' במשנה גזרות י"ט
 לזקוק דל"ה שבר התנ"ה
 סדר השמות כלשם המ"ה
 בכחונ"ה וכו' דל"ה לשת
 תהלה כל השמות שבין
 כ"ו שתי ונאכלין ככ"ב
 ק"ס והתרי"ס תנ"ה דז"ר
 ונז"ר שבין בני שנה
 ואין ב"ן ככ"ב שק"ס
 ובת"ר דכ"ה ת"י גז"ה
 ומעילות כ"ה סודי דה"ה
 כתיב תרונתו זה אחר
 זה בויקרא קודם שפ"ה
 הוספס דב"ב קדושים ופ"ה
 על ג"ב דכתיב מעילות
 קדושים לגזילות כ"ן דך
 מלחא דב"ן בני ש"ה
 וס' בכל מעילות ה"ה
 מוסרם ככ"ב וכ"ה גז"ה
 למת מ"ה כ"ה הר"ב
 לקמן כ"ה מ"ה ח"ב
 ל"ה גז"ה לתקדמה
 אח"ה מדרב"ה ובק"ה
 נז"ר למז"ר דע"ף מ"ה
 ובת"ר סודות תנ"ה תה"ו
 וכ"ה ז"ל כ"ה כתיבה
 סוד"ה דמתיקו"ע"ה (כ"ה)
 ת"ה ד"ה ונאכלין וכו'
 מאי דוחקיה וכו' י"ל דאי
 מהאי ח"ה למת"ה דל"ה
 קאי אל"ה על השמות
 ד"ס"ק מתיב"ה כ"ה ויקרא
 ט"ה

דהחיל בפנימיות ולריך למתני בחינות וז"ל רולה להפסיק.
 ע"כ. ועיין במשנה ב' פ"א ומ"ה ט"ה: ה' אשם שפחה חרופה.
 לשון הר"ב הבא על שפחה שחליה שפחה וכו'. עיין במשנה ה'
 פ"ב דכריתות: שחיטתן בלפון וכו'. עיין בר"פ דזכרי הר"ב

ומ"ה ט"ה דזבחי שלמי צבור ילף
 משולה דמחטאת ליכא למילף כדילף
 הר"ב לקמן בכמוך לנאכלין כו' לזמן
 בחטאת גופיה מתיקס נלמוד כמ"ה
 הר"ב בר"פ פ"ה חז"ר ומלמד בהיקס.
 נמרא. ועיין מ"ה כס"ו למנחות:
 ונאכלין לפני מן הקלעים. לשון הר"ב
 דכתיב כלשם בקדש הקדשים תאלנו.
 בויקרא קרח ולכל אשם וגו' ר"ש.
 ולא ידעתי מאי דוחקיה דלא כתב
 לקרא דפרשת לו דקדים טאהר כ"ה
 כפרשת אשם במקום קדוש יאל.
 וגבי חטאת גופיה לא כתיב נמי
 אל"ה במקום קדוש כמ"ה הר"ב לעיל
 [במ"ג]. והרמב"ם פירש במשנה
 דלקמן טאהר כחטאת כלשם. ומ"ה

הר"ב זבחי שלמי צבור סמך חזון לחטאת כו' שאין נאכלין
 כו'. אבל אין טעוין ד' מחטת ט'. וליכא לאקשו"י לחטאת.
 כדדרשינן לעיל פ"ק דף י' אותה דמה למעלה ואין אחרת
 דמה למעלה. תוס'. [לפנים מן הקלעים] ("העורה במקדש
 כנגד לפני מן הקלעים במשכן. הרמב"ם. ועיין במשנה דלקמן):
 ו קדושים קלים. פי' הר"ב אין מועלים בהם. וכן לשון ר"ש.
 ועיין ספ"ק דמעילה. ועיין לעיל במשנה ד' ומ"ה ט"ה: בכל
 מקום בעורה. לשון הר"ב אין טעוין שחיטה בלפון. דתורה
 לשלמים אח"כ כדפי' הר"ב לקמן והיינו נמי טעמא דטעון ב'
 מחנות וכו'. [ויש לדקדק אח"ה כינה הכא ונקט בעורה במקום
 לפני מן הקלעים דלעיל. וג"ל דתנא [דלעיל] מסריך סריך
 בלישניה דבפ' בתרא משנה ד' דהתם קאי על משכן]: בכל
 העיר. לשון הר"ב דגבי חטאת כתיב כו' אל"ה במקום טהור.
 כדכתיב את חזה הטעפה ואת זקן הפרומה תאכלו במקום
 טהור. ומ"ה הר"ב טהור מליכנס שם מזרעים כדחנן במשנה
 ז' פ"ק דכלים. דכל עיירות דינן כך. וא"ל לאכלן כשיאלו חזן
 לעיר כדפירש הר"ב ספ"ח. ואיטריד למעטא דזוהיה דף ע"ג
 ממומאח זכ. והוא הר הבית. גמ'. [או"ה תקשה דה"ל למקט חזן ממחנה ישראל. ועיין לעיל]: ליום ולילה עד חצות. ע"ה

לאישים (א): ה' זבחי שלמי צבור (א)
 ואשמות (ב). אלו הן אשמות. אשם
 גזילות (ג). אשם מעילות (ד). אשם שפחה
 חרופה (ה). אשם נזיר (ו). אשם מצורע (ז).
 אשם תלוי (ח). שחיטתן בצפון וקבול דמן
 בבלי שרת בצפון. ודמן מעין שתי מתנות
 שהן ארבע. ונאכלין לפני מן הקלעים.
 לזכרי כהונה בכל מאכל. ליום ולילה עד
 חצות: ה' התורה ואיל נזיר קדשים קליב"ה.
 שחיטתן בכל מקום בעורה (ט). ודמן מעין
 שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלים בכל
 העיר (י) לכל אדם (יב) בכל מאכל ליום
 ולילה עד חצות. המורם מהם (יג). כיוצא

כחטאת שאין נאכלין אל"ה לפני מן הקלעים ולזכרי כהונה.
 אבל אין טעוין ד' מחטת כחטאת. שאין לך בכל הקרבנות
 מי שטעון ד' מחנות אל"ה חטאת בלבד: ה' התורה ואיל
 נזיר קדשים קלים. אין מועלין בהן: שחיטתן בכל
 מקום. אין טעוין שחיטה בלפון: ונאכלים בכל העיר.
 דגבי חטאת כתיב (ט"ה) ולאכלתם אותה במקום קדוש ואין
 שלמים במקום קדוש אל"ה במקום טהור דהיינו בכל העיר שהוא
 מקום טהור מלכנס שם מזרעים: לכל אדם. ליום
 ולילה. בתורה כתיב (ט"ז) ביום קרבנו יאכל לא יטח ממנו
 עד זוקר והניח תודת שלמו לרבות שלמי נזיר: המורם שהן.
 חזה ושוק נתתן מהן לכהן כשאר שלמים. דתורה לשלמים אח"כ
 דכתיב (ט"ח) וחלת תורת זבח השלמים [וגו'] אש על חודה וכו'.
 וארבע חלות מארבע מינים שבה דכתיב (ט"ט) אחד מכל קרבן.
 לכהן הזורק [וגו'] ומורם מאלו כו"ר זרוע בשלה וזוהו ושוק וחלת
 מזה אחת ורקיק אחד: כיוצא בהן. נאכלים בכל העיר ליום
 ולילה

דבהדיא כתיב במקום טהור. דלא חומא מאי מקום טהור. טהור

לאישים. כולה נשרפת ע"ג האש: ה' זבחי שלמי צבור.
 כבשי עגרת: אשם גזילות. האמור כשצוה הפקדון: אשם
 מעילות. הנהנה מן ההקדש: אשם שפחה חרופה. הבא על
 שפחה שחליה שפחה ומליה בת חורין המיועלת לעבד עברי
 שמוחר בשפחה ובצב חורין: אשם
 נזיר. שנטמא בטה. דכתיב ציה
 (כמדנר ו) והזיר לה' את ימי נזרו
 [וגו']: אשם תלוי. ספק שנג דזכר
 שחיטתו על זדונו כרת ספק לא שנג.
 והוא כתיב בויקרא אל"ה אשם מעילות:
 אשם ודאי. ל"ג. שכל אלו אשם ודאי
 הן. חזן מאשם תלוי: שתי מתנות
 שהן ארבע. דכתיב נמי כתיב זריקה.
 וכתיב סביב: ונאכלין לפני מן
 הקלעים. דכתיב כלשם (כמדנר י"ח)
 בקדש הקדשים תאלנו. וזבחי שלמי
 צבור סמך חזון הכתיב לחטאת
 דכתיב (ויקרא כ"ג) ועשיתם בעיר
 עזים אחד לחטאת וכ"ה כבשים בני
 שנה לזבח שלמים לומר לך שדין

ה' ה"ה ד"ה ונאכלין
 ליום כי לזמן הר"ב
 דכתיב כ"ו ולא ידעתי מאי
 דוחקיה ט' ע"י יו"ט:

דבהדיא כתיב במקום טהור. דלא חומא מאי מקום טהור. טהור

עברי, בין שצטלה האחר בשוגג או במזד, חייב אשם [והיא
 כשהיה מוידע, חייבת מלקות, וע"י כריתות] [פ"ג מ"ה]: לו) שנטמא
 חזן ימי נזירותו: לו) כשנתפרט מלרעהו: לח) כשמוסוף אש עשה
 דבר שהיה חייב עליו חטאת, והיה שם בודאי איסור קבוע,
 דהיינו שהיה שם ב' חתיכות א' חלב וא' שומן ואכל א' ואינו יודע
 איזה אכל, מביא על ספיקתו אשם: לש) נקראים קדשים קלים,
 מדאין מועלין בהן, ואין צטרן נפסל ציונא לאחר זריקה [ואשינו
 יאל הכשר של קדשים קלים קודם זריקת הדם, אפי"ה זורק הדם, והקרבן
 כשר, ורק הכשר כשרף. אבל בק"ק כשרף, לא זורק, ואם זרק הורל"ה
 [כדמכ"ס פ"א מספולו המוקדשין הל"ה ול"ב]: (ב) לפני מוערות ישראל,
 ואפילו בהיכל [כדמכ"ס ד"ג]. ולראש"ס פ"ה מקרבנות אפילו אחורי ההיכל
 מותר לשחוט קדשים קלים, וע"י רכ"מ ס"ה]. אבל בשחטן בעזרת כבשים,
 או בלשכות הבנויות בחול אף שפתוחות לקודש, וכ"ה בשחטן על
 הגנות, שהרי לא מתקדשו, פסולות: מא) חזן חומת ירושלים, שנקרא
 מקום טהור, שאסור מלזרע לנכנס לשם. ואף דכל עיירות כן, עכ"ה
 אי אפשר לאכלן כשיאלו כבר חזן לירושלים: (ב) ישראל: (ג) היינו

קדשי קדשים פרק ו זבחים

ה' חטאת העוף כבוד
היתה נעשית. פי' ע"כ
היה מולק את ראשה.
פי' מ"מ מעטק ה"ו;
אין למזבח אלא דמה.
פי' מ"מ ה"ו: ה' עולת
העוף כבוד היתה נעשית.
פי' מ"מ ה"ו: ה' עולת
העוף כבוד היתה נעשית.
פי' מ"מ ה"ו: ה' עולת
העוף כבוד היתה נעשית.

שנויי גוססאות

ד' כיצד היתה נעשית
היה. כבוד ה' ליה;
נמשכ' כיצד היה
נעשית. (עלה לבשר
ומה לטובב בא לו
לקרן דרומית מרחיק)
היה אכל ג' ליתא
נמשכ' כ"ו ובש"מ וכן
מהקו ככ"ו ע"פ המנהג
לעיל וכן נהו הסוברים
טולק ד"ס. שירי הדם
היה סתמם. כ"ו;
ושירי הדם. כ"ו;
ודפי'. מסצה. ע"פ
היסוד. נבי"מ וכ"ה ה'
על יסוד הסוברים
אין למזבח. כמשכ"כ ואין
(וכ"ו לכהנים). כ"ו;
ה' ליתא. ה' (היתה)
נעשית. כמשכ"כ ליתא.
עלה כבבש. כמשכ"כ.
לכבש; כ"ו ה' היה עולה
לכבש.

תוספות הרש"י

פ"ד ד' ברע"ב ד"ה
היה מולק וכו'.
אוחז וכו'.
והשמיטה יש כ"ו כבדי
ה"כ וכו' אוחז שתי
נהלם כ"ו אכבשתי כ"ו
השמיטה וכו' נקט עין
אמה לאכבש כ"ו הוא גמ'
וכ"ו וברמב"ם:

תוספות ר"ע"ק

ה' (אוחז כ"ו) תוי"ם ד"ה
עלה כבבש. דנילף
גמי ליסוד. ובבריתא
נקט אה כ"ו כבבשה
דחטאת לפעולה ועולה
למטה. ובכ"ו בע"פ
דחטאת למטה דיהיה
ג"כ עולה למטה:

לקוטים

שלא היה שם כבש דליין
לחזור על עקבו וכחכה
טרה כ"ו. להניח ד"ס
הוא וכו' דתנן שם וליה.
(ש"ס): ד' תי"ם ד"ה ה"ה
וכו' וכ"כ הר"ב בעלזו
כתיב קין. והנה אפי' שירי
בשום דמי חטאת העוף
היה נעשית למטה אכל
הכל דלא תנן אלא שירי
הם הם מהלכה על היסוד
לא היה להם לכהו ע"כ
אלא דכתיב והשאל ע"ה
ימנה אל יסוד המזבח
והוא לא ומ"מ מי כתיב
ימנה שירוש כ"ו א"ה
אחת המים וסגול חת
סג"ו על ששקל יגלה
הוא

ד' חטאת העוף כבוד וכו'. משום דלם חטאת קודם לעולה.
מפרש חטאת חטאה. תוס': מולק. עיין פרק דלקמן מהנה
ה': במול ערפה. עיין בפ' משנה דלקמן ומ"מ שם: ואינו
מבדיל. ל' הר"ב אלא חותך שדרה ומפרקת ורוב צמר עמה
וכו' ואין כן ל' הברייתא בכוף פרוקן
אלא חותך שדרה ומפרקת בלא רוב
צמר עד שמגיע לושט. או לקנה
חותך סימן א' או רובו ורוב צמר עמו
ופרש"י שדרה חוט השדרה. מפרקת
עלם הוחר בלא רוב צמר המקפת
סביב כדאמרין בהכל סומטין [דף כ']
כשברה מפרקת ורוב צמר עמה נכילה
ומטמאה ואפילו מפרקת הלךך חי
הוא חותך רוב צמר קודם הסומן הויא

ליה מהם ולא מהניח בה מליקה וסימנן הלכה למשה מסיני הם
ע"כ. וה"מ מסקנה דגמ' בהכל סומטין דף כ"א כה"י ברייתא וכן
הצתיק הרמב"ם בעולת העוף בספ"ו מה' משה"ק. ומזה דממה.
ל' הר"ב שלא היה מזה מכלי וכו' דילפינן בברייתא מדרכתיב
והוא מדם החטאת מגופו של חטאת מדלח כתיב ולקח מדם
וכו'. ומ"מ הר"ב אלא בגופה של עוף. וז"ל רש"י פ"ח דמנחות
(סוף דף ב' הו"ה) אוחז בגוף העוף ומעלה ומוריד בזה ודס
גיהו מעלמו: היתה מחמאה על היסוד. פי' הר"ב שמקרב בית
מליקתו למזבח וכו'. וכן לשון רש"י אכל במנחות [ס"ס] פי' מלי
סוחט בין אלבשותיו ומלוק הדם הולך למרחוק ע"כ. ומ"מ
הר"ב דבחטאת העוף כתיב וזהו כו' אוחז קיר וכו'. לא ידענא
המזבח. אכל בגמ' מייתי הברייתא על ההואה שהיא למטה ולא
וכ"כ הר"ב בעלזו בר"ש מסכת קנים. ופרטינן דאע"ג דקרא קאמר
המלי למטה. ומשני מי כתיב ימנה כלומר בש"ח ובפ"ח דהוי משמע
אחר הוואה. ימנה כתיב צהיר"ק וקמ"ץ לממולא. משמע נמי לענין
כבבש. כתיב הר"ב לפי שעולת העוף נעשית למעלה. ללא כתיב
הרמב"ם. ולא סגי לן בהכי. דהא ג"ש. אית לן למול עורף וז"ל
מה הקטרה בראש המזבח. אף מליקה בראש המזבח. ועוד נהמר
חוזר וממנה. אלא לומר לך. מה הקטרה בראש המזבח. והראשון
כתיב ב' ד"ס וד"ק, ריש דף ג"ה כ"ה גמ' ד' ויניח וכו' הקו כלפניו.

וחממו: ד' היה מולק את ראשה. אוחז שתי גפיה כב'
אלבשותיו זרת וקמילה של ידו השמאלית והעוף על גבי ידו
ופניו של עוף ללד גבי ידו שיהיה העורף למעלה ומזבח לוחרו
הגרון. על רוחב של ב' אלבשותיו אלבש ואמה. ומולק בלפרו.
וזו אחת מעבודות קבות שבמקדש:
ואינו מבדיל. הראש מן הגוף אלא
חותך שדרה ומפרקת ורוב צמר עמו
עד שמגיע לושט או לקנה וטעם סימן
א' לבדו ומולק כדכתיב ולא יבדיל:
ומזה מדמה. אוחז בעוף ומה שלא
היה מזה לא ככלי ולא באכבש אלא
בגופה של עוף: היתה מתמחה.
שמקרב בית מליקתו למזבח ודומק
צקיר והדם מהמלה יורד ליסוד.

דבחטאת העוף כתיב (ויקרא ה) והוא מדם החטאת על קיר המזבח
והנשאר בדם ימנה אל יסוד המזבח. אוחזו קיר שהשירים שלו מחמלין
ליסוד. הוי אומר זה קיר החתון דהיינו מן החוט ולמטה דאי
קיר העליון דהיינו מן החוט ולמעלה פעמים שהיה מחמאה
לסובב כיון שעושה למעלה מן הסובב שהחוט למטה מן הסובב
אמה: ה' עלה בכבש. לפי שעולת העוף נעשית למעלה.
ללא כתיב בעולת העוף יסוד אלא בחטאת העוף בלבד. ובזהמה
אפכא. דחטאת בהמה נעשית למעלה דכתיב בה קדנות המזבח
ועולת בהמה למטה דכתיב (שם ד) אל יסוד מזבח העולה.
תלה
הר"ב דבחטאת העוף גופיה הא קאמר דימנה אל יסוד
המזבח. אכל בגמ' מייתי הברייתא על ההואה שהיא למטה ולא
וכ"כ הר"ב בעלזו בר"ש מסכת קנים. ופרטינן דאע"ג דקרא קאמר
המלי למטה. ומשני מי כתיב ימנה כלומר בש"ח ובפ"ח דהוי משמע
אחר הוואה. ימנה כתיב צהיר"ק וקמ"ץ לממולא. משמע נמי לענין
כבבש. כתיב הר"ב לפי שעולת העוף נעשית למעלה. ללא כתיב
הרמב"ם. ולא סגי לן בהכי. דהא ג"ש. אית לן למול עורף וז"ל
מה הקטרה בראש המזבח. אף מליקה בראש המזבח. ועוד נהמר
חוזר וממנה. אלא לומר לך. מה הקטרה בראש המזבח. והראשון
כתיב ב' ד"ס וד"ק, ריש דף ג"ה כ"ה גמ' ד' ויניח וכו' הקו כלפניו.

יבין תפארת ישראל בועז

פרק ו (א) אמנם מ"מ רש"י בנזחים לשרה היינו חוט השדרה.
ק"ל ממולי"רש"י דלמרינן כשברה השדרה ונספק חוט שלה
דלמלא לשרה לאו היינו חוט, וז"ל, וז"ל ל"ל דמפרקת היינו כל חוליות
הטור, אבל כל המשך החוליות שכלל אורך אמת הגב, נקראין שדרה.
לשרה לשון המשך הוא, כדאמרין [ב"ב ק"ג א'] הגוה שדרי דרש"י מקרי,
ר"ל הרים נבנוים החלויים וכו' ומרכיבים יחד. משא"כ מפרקת, לשון
פרוק ולדול הוא, כדאמרין [חולין ד"ג]. בהמה כהייה אפרוקי מפרק.
ור"ל הכה משום דכשהבמה מהנעשית תמיד בשרה אילך ואילך, חוליות
הטור מתפרקים, לפיכך נקראו החוליות ההם מפרקת. וזהו לפע"ד פי'
הא דלמרינן [חולין ד"כ ע"א] חותך שדרה ומפרקת ר"ל חותך בלפרו
ראש העוף מהגוף, באופן שיאחר כל המפרקת בהשדרה. דהיינו שמולק
במך לקנה מול הרואה את העורף:

ואוחז להעור הוא בין אלבש לאגודל [ולרמב"ם מוח עור הגרון ממעלה
למטה ואלבש עד בין אלבש לאגודל], ואח"כ קולף בלפרו השדרה והמפרקת [פי' רש"י שדרה ר"ל חוט השדרה, דמדחוף רך נספק חמלה
אח"כ קולף בלפרו המפרקת, ר"ל על חוליות האוה], אבל לוינו מהחך עדיין רוב הצמר שמקיף הטור (כך כ' רש"י בנזחים דס"ה ב',
ובחולין ד"כ ע"ב כ' רש"י) רוב צמר שחוליו האוה], ואח"כ מחך בלפרו את רוב הוושט ורוב הקנה בעולה או רוב אחד מהם שחטאת, ואח"כ
מחך בלפרו את רוב הצמר שמקיף המפרקת [כל זה מרש"י בנזחים דס"ה ב' ומחולין ד"כ ע"ב, ומרמב"ם פ"ו ופ"ו מקרבנות]. (א):
(ב) הראש מהגוף: (בד) אוחז בהעוף ומהו מדמה למטה מחוט הסיקרה, ואינו מזה בככלי ולא באכבש, אלא בגופו של עוף
מזה מרחוק: (בה) נכחם: (בו) שאחר שזה מקרב ודומק בית מליקתו צקיר המזבח, והדם שותת יורד ליסוד. וזה מליני הדם
מעכב [בנזחים כ"ה א']: (בז) דעולה לרק לכוזת דמה למעלה מחוט הסיקרה: (בח) ל"ל דסובב דהכא ר"ל מקום היטך רגלי
הכהנים בראש המזבח [כרתוי"ט צמ"ג], דהרי אמרין [בש"ס דס"ה א'], ומלק והקטיר, מה הקטרה בראש המזבח אף מליקה בראש
המזבח

ז' האת העוף שמלקך
 שלא לשמה. כ"ל ע"כ
 מ"י ע"כ מ"י ע"כ פ"ט
 עולת העוף כשרה. מ"י
 פ"ט ע"כ אחר האת
 העוף. פ"ט ע"כ
 מ"י ע"כ ע"כ פ"ט
 כיצד קרב המתיר במצותו.
 מ"י מ"י לקמן ע"כ ע"כ
 כ"ל האת העוף שמלקך.
 מ"י ע"כ. לאכול בזית
 בחוץ ט"ו. (ע"ל כ"ט ע"כ
 מ"י ע"כ מ"י ע"כ פ"ט
 אם מחשבת הוון קדשה
 ט"ו. מ"י ע"כ. לאכול
 כחצי זית ט"ו. (ע"ל כ"ט
 ע"כ ע"כ פ"ט מחשבת י"ט
 ע"כ פ"ט מ"י ע"כ

ראשון לציון

ז' במשנה ראשון כהני
 זית ע"ן יש סדר למטה:

שנויי נוסחאות

ז' שמלקך (שלא)
 לשמה. כ"ל ע"כ ליתא.
 (א) לשמה ושלא.
 במשכ"כ ליתא. פ"ט ע"כ.
 במשכ"כ פסול. שלא
 עלתה לבעלים. ד"ג
 ובכ"כ ובכ"כ. ע"כ...
 ב"ט ע"כ. לבעלים לשם
 הובה ושמיצה. ד"ג
 כ"כ ע"כ ומשכ"כ. אחר
 להקטיר דבר. כ"כ
 ובמשכ"כ ולהקטיר...
 שיקרב המתיר...
 במשכ"כ שיקריב...
 פ"ט ע"כ ומיצה...
 במשכ"כ... מיצה. (א)
 ששלק ומיצה הרים חוץ
 למקומו. ו"כ ע"כ כ"כ
 ובמשכ"כ. כ"כ ע"כ
 ובכ"כ ובכ"כ ליתא
 ובתחת שחיו מוכן וע"י
 כ"כ ע"כ (י"ט ע"כ)
 ד"ה או שקמן וס"י ד'
 בני וכו' או קמי אכל כ"ל
 ליתא אלא מליקה ומיטה
 וכ"כ ע"כ (ד"ס).
 המאמר העוף שמלקך.
 במשכ"כ... שמלקך ובסמוך
 כ"כ ע"כ ששלק כמו שזה
 כ"כ ע"כ. ומיצה דמה
 חוץ לזמנה. במשכ"כ.
 את הרים חוץ לזמנו.
 וכן הוא לזמנו גם כשחון
 כ"כ ע"כ מיצה... ומיצה
 דמה שלא לשמה או...
 במשכ"כ... דמו... כ"כ
 הרים... (א) שמלקך
 ומיצה דמה שלא
 לשמה זה הוא. במשכ"כ
 הרים... כ"כ ע"כ ליתא
 וכו' ע"כ ד"ג לה כהו"י
 וע"י (ע"ל ד"ס). ובזית

הכ"ד והל"ב והג"ד הו"ל"ח משניהם. ע"כ. ות"ר עולה
 הע"פ שמינה דם הגוף ולא מינה דם הראש. יכול מינה
 דם הראש ולא מינה דם הגוף. ט"ל היא: ז' שלא לשמה.
 דרשים ב"כ. כמ"ס לעיל בשם התוס': או לשמה ושלא לשמה
 וכו'. ע"ן פ"ק משנה ד': כיצד

קרב המתיר כמזוהו כו'. כל הק
 משניות דה"ל ופ"ב דמכילתין. ופ"ק
 דמנחות. לרי"י לרקק אח"י לרי"י
 לטלו. תוס' [ס"ה ע"ג ד"ה כ"ה]:

ז' האת העוף שמלקך שלא לשמה (ב).
 מיצה דמה ושלא לשמה (ג). או לשמה
 ושלא לשמה. או שלא לשמה ולשמה (ד).
 פסולה (ה). עולת העוף כשרה (ו). ובלבד
 שלא עלתה לבעלים. אחד האת העוף
 ואחד עולת העוף שמלקך. ושמיצה דמן. לאכול דבר
 להקטיר דבר שדרכו להקטיר (ז). חוץ למקומו (ח). פסול ואין בו ברת.
 חוץ לזמנו (ט) פגול וחייבין עליו ברת (י). ובלבד שיקרב המתיר כמצותו (יא).
 כיצד קרב המתיר כמצותו. מלק בשתיקה (יב) ומיצה הרים חוץ לזמנו. או
 שמלק חוץ לזמנו ומיצה הרים בשתיקה. או שמלק ומיצה הרים

חוץ לזמנו. זה שקרב המתיר כמצותו. כיצד לא קרב המתיר כמצותו. מלק חוץ למקומו (יג) ומיצה הרים
 חוץ לזמנו. או שמלק חוץ לזמנו ומיצה הרים חוץ למקומו. או שמלק ומיצה הרים חוץ למקומו. האת
 העוף שמלקך שלא לשמה ומיצה דמה חוץ לזמנה. או שמלקך חוץ לזמנה ומיצה דמה שלא לשמה.
 או שמלקך ומיצה דמה שלא לשמה. זה הוא שלא קרב המתיר כמצותו. לאכול בזית בחוץ ובזית
 למחר (יד). בזית למחר ובזית בחוץ. כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר. כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ.
 פסול ואין בו ברת (טו). אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקומו. פגול וחייבין
 עליו ברת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן פסול ואין בו ברת. וחכמים אומרים זה וזה פסול
 ואין בו ברת. לאכול כחצי זית. ולהקטיר כחצי זית (טז). כשר. שאין אכילה והקטרה מצטרפין (יז):

י ב י תפארת ישראל י ב י

גד) שמלק על מנת לאכול או להקטיר כזית זמנו חוץ לעזרה:
 (נה) רישא דחון לזמנו וחון למקומו היינו כמי בכה"ג, רק רישא
 מיירי ב"ב עבודות, שמלק לאכול כזית בחוץ, ומינה לאכול כזית
 אחר זמנו, אבל הכא מיירי בעבודה א', שמלק לאכול כזית
 בחוץ וכזית למחר: (נו) מדמערב זו פסול אחר: (נד) בין בעבודה
 א' או ב"ב עבודות פליגי, דס"ל תפיס לזמן ראשון, כלעיל [ס"פ
 ב':] (נח) ושיהיו במחשבת חוץ לזמנו או חוץ למקומו: (נח) ואילך ק'
 הרי אפילו מצטרפין א"פ"ה כשר, דממ"ג בין שהוא ע"ה או
 העוף הרי יש בו חצי זית א' שאין דרכו לאכול או להקטיר ובכה"ג
 אפילו כזית שלם לשם כך אינו פוסל כלעיל בריש משנתו. ג"ל
 דפ"ה סד"א דדוקא כשכל הזית הוא שלא כדרכו אינו פוסל, אבל
 כשהזית הוא רק שלא כדרכו מצטרף קמ"ל. מיהו ב"ש"ס [דל"א
 ב' משמע דל"ן זה סברה, ולפיכך ג"ל דהכא רק אגב גרר'ה
 דס"ב נקטא:

רבו דם: (מב) דמליקה בעוף דינה כשחיטה בבהמה: (מג) ג"ל
 דנקט מילוי, לאשמעינן דלע"ג דהוה דומיא דהפסוק שיריים
 בבהמה, ע"כ"פ מדמילוי מעכב, כלעיל ס"י כ"ז, להכי דינו
 כזריקה, ומכ"ס בזה שלא לשמה. ונ"ל דהוה מש"ס [משילש ד"ה
 א' ור"י ע"כ, ור"י ע"כ ד"ע א' ד"ה קמי מיהת]: (מד) שעשה ח'
 מב' עבודות הללו ב"ב מחשבות, או שחשב בשעת מליקה לשמה
 ע"מ למנות דמה שלא לשמה: (מה) דדינה כחטאת בבהמה:
 (מו) דדינה כעולת בבהמה שכשרה שלא לשמה: (מז) דהיינו חטאת
 עוף: (מח) מיהו עולת העוף: (מט) שאמר ב"ב עבודות ה"ל
 שעושה אותה ע"מ לאכול או להקטיר כזית חוץ לעזרה: (נ) שכשעשה
 א' מב' עבודות, אמר שעושה אותה כדי לאכול או להקטיר כזית
 אחר זמן הראוי: (נא) אפילו אכלו חוץ זמנו: (נב) ר"ל שמילוי
 הרים שהוא המתיר גוף העוף לאכילה או להקטרה, יהיה כדינו
 בלי פסול אחר: (נג) ר"ל בלי מחשבה הפוסלת, ואח"כ מינה וכו':

תוספות הרדשים

נעשה פיגול כה"ג מ"ז פסול היו וז"ל היו קרב המתיר כמזוהו וד"ק היטוב
 וזמנה על הכה"ג כמזוהו פ"ג מכ"ס"מ פ"ק שאמר מונח כמזוהו וס"ב כ"כ
 ס"ס וכ"כ מהמחשבה פוסל בעוף במליקה ובמילוי הרים ולא יח"כ שיחשב
 לאויריו למחר ולהעלותו כמזוהו כמ"י הל"ל וז"ל: (ממהור"ח ז"ל):

ז' בחי"ט ד"ה כיצד קרב כו' לרי"י לרקק חוץ לזמנו לא פסל אלא שיחשב לזמנו
 למחר ולהעלותו להקטירו ע"כ וז"ל לרי"י הכא לאשמעינן דדוקא בשתיקה במליקה
 או במילוי היו קרב המתיר כמזוהו ולאפיקי א"ס חשב ס"ס חוץ לזמנו אג"ג דל"ז

פסול ואין בו ברת). במשכ"כ ז"ו ועוד דפ"י ליתא וכן ליתא כתיב' א'
 כתיב' ב' ליתא למ"ה זה וזה.